

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Godina XV 2008.
ЈАНУАРИ – МАРТ
СИЈЕЌАНЈ – ОЖУЈАК
ЦЕНА 5 КН

БРОЈ

53

ISSN 1333-7769

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ - БЛАГОСЛОВЕН ВЕЛИГДЕН

Данчо Марковски, македонски амбасадор во Хрватска
Изложба на македонскиот збор во Хрватска
"Зајди, зајди, јасно сонце" Сариевски

ФАШНИК 25-ТИ РИЕЧКИ КАРНЕВАЛ

Овогодишниот 25-ти по ред Риечки карневал беше јубилејно одбележан. Како и сите овие години Карневалот се претстави весело, разиграно, обоено, со шеговити маски, карикатури на многу познати и непознати лица и настани, преземени од минатите години, во реализација на бројни маскирни групи. Неколку дена пред карневалот, во Риека и околните места, се одржуваа неколку забави под маски, а ден пред карневалот течеа: Радио маратон на радио Риека кој не успеа да го попречи ни лошото врнежливо време, потоа се одржаа осмиот по ред Carnevalski party festival, 110-тата милениумска фотографија на Шиме Стрикоман и 10-тиот јубилеен бал под маски во организација на градот Риека, што се одржуваше во убавиот амбиент на Гувернеровата палата.

Риечкиот карневал оваа година се одржа по 25-ти пат и е одбележан како јубилеен. Како високо рангиран карневал, во светот е на трето место зад Рио де Жанеиро и Венеција. И оваа година на трибини-

ните со бројните скоро осумдесетина илјади гладачи беа Henry van der Croon, претседателот на ФЕЦЦ – здружението на Еврпоските карневалски градови, потоа амбасадори и дипломатски претставници на: Босна и Херцеговина, Црна Гора, Малезија, Кралството Холандија, Романија, Србија, Шведска и Македонија, градоначалниците на Росток (Германија), Есте (Италија) и Чепел (Унгарија). На трибините и на балот под маски присуствуваа и министер-советникот во Македонската амбасада во Хрватска, Стојан Руменовски со сопругата, а во парадата и оваа година како и последните шест години парадирaa ВЕВЧАНСКИТЕ ВАСИЛИЧАРИ, од Струшкото село Вевчани.

Парадата на 8.000-те маскирани лица и 80 алегориски коли, предводена од мештарот Тони и кралицата Ивона, чинеа долг синџир околу цели седум часови. Со една реченица тешко човек може да ги опише маските и нивното значење, нивните пораки упатени до јавноста за настаните во минатите години. Публиката беше воодушевена со прикажаното, со имагинациите и трудот што го вложиле маските и маскираните групи. Здодедниот дожд, кој скоро цело време врнеше, не успеа да го нагрди настанот па така карневалот успешно беше одржан.

Маскираната македонска група од Вевчани и оваа година се претстави со оригиналните маски под името –“ЗАРОБЕНИЦИ НА ЗЛОТО”. Вевчанците вљубено се посветени на карневалските игри и секоја година на 13 и 14 јануари, на Василица, организираат карневалски настан со многу програмски активности што носат пораки на архаизмот, тајноста и импровизацијата. Главните лица на игрите се зетот, невестата, глупавиот Август и музикантите кои ја предводат парадата, а другите маски се, во главно, помали или поголеми маскирани групи кои настапуваат со негови и исмејување на појави и на личности од јавниот живот. Карактеристика која ги одбележува Вевчаните е таа што секој Вевчанец треба “кај и да е, дома да е” на 13 и 14 јануари, на карневалот да е. Вевчаните инаку се познати градители – мајстори фасадери, кои 11 месеци работат по балканските и европските градилишта, а секој декември се дома. Вевчанскиот карневал има традиција од 1100 години, а тематиката од секогаш ја творел со македонското секојдневије. Во “Република Вевчани” (во Вевчани) за време на карневалот се влегува само со “Василичарски пасош”, а тие денови важи само нивната монета ЛИЧНИЦИ.

В. Настески

GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ

СПИСАНИЕ НА
ЗАЕДНИЦАТА НА
МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Збор на уредничката Riječ urednice

*Владата промовираше
Ден на знаењето во Македонија*

Главна и одговорна уредничка:

МАРИНА АПОСТОЛОВСКА-ВУЈАКЛИЈА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак
Лектура: Марија Георгиева-Петриќ
Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Огнен Бојациски
Јагода Цветичанин
Марко Паризоски

Редакција:

Марко Паризоски - Загреб
Бранка Јањик - Осиек
Ратко Димовски - Пула
Владо Настески - Риека
Еми Лонгин - Задар
Виолета Рајик-Жгањер - Сплит

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

Žiro račun: 2340009-1100038804

Tel./Факс: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: info@zmurh.hr

За издавачот: Ангел Митревски

Печат: НОНПАРЕЛ д.о.о. Загреб

На насловната страница:

Пеперутка (брош, XIX–XX век, Битола),

Музеј на Македонија

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

– Знаењето е слобода, незнаењето – ропство. Знаењето е основа за егзистенција и развој на една нација. Знаењето го движи светот напред. Кога се споделува, знаењето се умножува. Ова се дел од пораките кои премиерот, ректорите, министрите и претставниците на образовни институции ги запишаа на ѕидот на знаењето на Денот на знаењето во Македонија, што Владата го промовираше во Скопје на 21 февруари годинава во дворот на НУБ “Св. Климент Охридски”. Цитирајќи ја максимата на Франсис Бекон од 16 век, дека знаењето само по себе е моќ, премиерот Никола Груевски рече дека таа мисла е водилка на Владата во креирањето на образовната и севкупната политика во земјава. “Со овој чин, во годината која е прогласена како година на македонскиот јазик, ја акцентираме нужноста од подигање на квантумот на знаење на македонскиот граѓанин”, рече претседателот на Владата, и најави над пет проценти одвојување од бруто домашниот производ во 2008 година за потребите на образованието, што е речиси за половина повеќе од 2006 година.

Оваа информација на МИА ја користам за креирањето на овој мој уводник со цел да отвориме еден “необичаен” конкурс. Имено, Редакцискиот одбор на “Македонски глас” предлага до крајот на годината Македонците што живеат и работат во Хрватска, а кои имаат афинитети кон пишаниот македонски збор, на нашата адреса да испраќаат свои прилози (песни, раскази, репортажи...) на веќе познатата адреса и е-пошта на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска. На крајот на годината стручна комисија ќе ги оцени најдобрите пристигнати прилози, а за трите најдобри од нив ќе додели (скромни) награди.

Сметам дека на овој начин, сите ние, благодарно и досотинствено ќе ја одбележиме Годината на македонскиот јазик.

Со нетрпение ги чекаме вашите прилози.

Вашата главна и одговорна уредничка,
Марина Апостоловска – Вујаклија

Продлабочување на меѓусебните односи во оваа прекрасна земја

На 28-ми март 2008-та година, поточно на истиот датум кога во 1992 година Р. Македонија воспостави дипломатски односи со Р. Хрватска, Данчо Марковски ги предаде акредитивите за амбасадор на Република Македонија во Република Хрватска со седиште во Загреб. Тоа беше непосреден повод да му го посветиме главното место во “Македонски глас” и да ве запознаеме со неговата функција и приоритети при извршувањето на оваа важна функција.

Марковски, добредојдовте во Република Хрватска, а “Македонски глас” Ви посакува успешни и пријатни денови на дипломатско и општествено поле на овие простори. Најнапред би Ве запрашала колку е “долга” Вашата дипломатска кариера?

На почетокот, дозволете ми најсрдечно да ве поздравам Вас и Вашата редакција за топло-

то добредојде, како и за дадената можност за овој наш разговор во Вашето ценето списание, кое со внимание го читав и во Република Македонија.

Во дипломатската служба сум повеќе од дваесет години, поточно од самиот почеток на организирањето на македонската дипломатија на самостојна и независна Република Македонија. По завршувањето на дипломатската академија, кариерата ја започнав како конзул во Триполи, Либија, потоа во 1993-та ја имав честа да ја отворам првата македонска амбасада во Анкара, Турција, бев во својство на министер-советник во Стокхолм, Шведска, а од 2001-та до 2005-та година службував во Пекинг, НР Кина, каде што половина од мојот мандат раководев со Амбасадата, како привремен вршител на работите. Во Министерството за надворешни работи извршував работни задачи во повеќе сектори. Во два мандата бев и Генерален секретар на МНР. Со еден збор кажано, постепено ги минував скалилата на хиерархијата во дипломатската служба.

Зошто токму Хрватска и Загреб ги избравте за Вашите понатамошни дипломатски активности?

Од едноставна причина, бидејќи станува збор за пријателска држава од нашето пошироко опкружување, заемниот интерес за проширување и продлабочување на меѓусебните односи, но секако и фактот дека станува збор за прекрасна земја.

Која е Вашата визија како амбасадор за уште поуспешно имплементирање на пријателските односи меѓу Македонија и Хрватска?

Билатералната соработка се развива мошне успешно. Генерална оценка која ги карактеризира македонско-хрватските односи е нагласениот дух на пријателство и подготвеност за сестрана соработка во разни области од взаемен интерес. Меѓу двете земји постојат идентични или блиски ставови по многу прашања на билатерален и мултилатерален план, за што

говори и одржувањето на редовен политички дијалог. Важен сегмент во соработката е и заедничкиот интерес за стекнување полноправно членство во НАТО и во Европската унија. Посебен акцент во вкупните билатерални односи и соработката меѓу Македонија и Хрватска е ставен на развојот на економските односи кои, и покрај континуираното развивање во изминатите години, заостануваат зад постигнатото ниво на добрите политички односи. Тоа подразбира дека најголем акцент во моите активности, но и активностите на моите колеги во Амбасадата, ќе бидат насочени кон проширување и продлабочување на оваа значајна сфера од нашата билатерална соработка, односно охрабрување на позначајните хрватски компании за инвестирање во Република Македонија, но истовремено и поттикнување на македонскиот извоз во Република Хрватска.

Освен економската соработка, секако значаен приоритет ќе биде посветен на образованието, науката, културата и останатите сфери за кои постои конкретна програма на активности на Амбасадата.

Какви ќе бидат Вашите односи со македонските асоцијации во Хрватска?

Македонците во Република Хрватска, според моите сознанија и оценките на Директоратот за дијаспора во МНР, важат за едни од најорганизираните и најактивни иселеници во светот. Бројните активности на асоцијациите на овие простори за презентирање на културата и за зближувањето на нашите две земји, наидува на голем респект од двете страни. Лично сметам дека нивните активности во голема мерка допринесоа за донесување на одлуката на владите на двете земји за потпишување на билатералната Спогодба за заштита на нашите национални малцинства. Тоа подразбира дека Амбасадата на РМ во Загреб ќе биде отворена за сите иницијативи и активности на Македонците.

Кој е приватно Данчо Марковски?

Непосреден човек кој постојано е во друштво со пријатели. Слободното време го користам за патувања со цел за поблиско запознавање на луѓето, културата градовите и природните убавини на државите во кои службувам. Оженет сум со Весна Марковска, државен службеник, со која имамаме две прекрасни деца, ќерката Анче и синот Иван.

Марина Апостоловска – Вујаклија

ПИРОВА ПОБЕДА!?

Пишува: **Огнен Бојадзиски**
(e-mail: ognen.bojadziski@zg.htnet.hr)

Кога еден американски магнат во берзанските трансакции банкротирал, неговиот пријател, сведок на сите негови успеси и паѓања, го запрашал: “Добро Џо, што ќе правиш утре?” “Утре?”, се замислил Џо и одговорил: “Ќе ги облекам одново старите распарталени алишта, ќе застанам пред црквата Светото Троиство и пак ќе просам, сонувајќи нови дни!”

Вехементниот Крсте Мисирков, по поразот на Илиндеското востание, што го следел одблиску во Битола, како учител на децата на рускиот конзул, подоцна изјавил дека тој неуспех “ќе доведе до поделба на Македонија”, што и се случи на 10-ти август 1913-та, токму во Букурешт, иако договорот “паднал” во Лондон. Точно по 95 години одново Македонецот каде и да е, и Македонија (една третина), соочени се со една катарза, наместо крај на една агонија, таа сега прераснува, заради неспособните македонски политичари, во национална драма. Таа драма започнува со кируглигоровата комедија 1992, со првите трули и лажни компромиси околу името и знамето, со лошиот избор на пријатели и сојузници, со тврдоглавоста и жаловоста на неокомунистичките лидери и барањето “чесен компромис”, со самозалажувањата и неизвлекување поуки од минатото. Со лошите услуги на македонската наука и уште полошите услуги на македонските интелектуални и други умови кои, она што се случуваше по 1990-та, не го протолкуваа како што треба. Со сопствениот дефетизам, без национален консензус и илузии дека решенијата ќе ги донесе Багдадскиот калиф на “волшебен килим”, со поетски теревенки и литературни вечери, со некакви космополитизми кои во балканскиот сокак немаат излез туку претставуваат тап агол, не се создава локална, а ни глобална политика.

Печени гулаби не паѓаат од небо: држава и национално име без капка крв нема нигде во историјата на човештвото. Голема, богата и пребогата е историјата на Македонија и Македонците со трагични, но и светли примери кога судбината се земала во свои раце. Ама до какви решенија и судбини се дошло?

Место за плачење и лелек – нема, но има место за длабоки преиспитувања и престоју-

вања, за делкања и мудрувања, за нова енергија врз старите и познати, како и за нови бојни полиња.

Запогрешно одиграната партија шах во Букурешт има повеќе виновници, но секој нека си ги чисти сопствениците штали.

Зар нема примери што можат да поучат и охрабрат, независно колку долго ќе трае сето тоа и независно што ќе се случи – Израел никогаш не се откажал од своето име, а во изминативе две илјади години му нема помен; старата Персија одамна ја нема но постои Иран; што се не претрпеле Власите на Балканот, а влашката држава сепак постои во лицето на Романија... И да не набројуваме уште примери.

Грција верува дека победила заради оние 37% што ги добила со Букурешкиот мир и заради итрината на таткото Караманлис, кога Северна Грција 1984-та ја прогласи за она што отсекогаш била: Провинција Македонија. Грција верува дека го има клучот на тешкото прашање во свои раце: можеби да – можеби не. Грчкото вето во Букурешт е **пирова победа!** Во политиката оној што “се заби” обично губи, а оној што трпеливо и упорно чека и очекува, знае да се бори и умно војува, знае и добри плодови да дочекува. Впрочем како што ни светот не е ист, така ни Грција не е она што била. И самата ќе мора да се менува многу побрзо.

Зарем македонското јаболко не е чудно овошје: може да биде и кисело, и слатко, и убаво, и грдо, ама успева на секаде, но најдобро му е на светиклиментовата почва, таму каде што ангелите ја благословуваат Мајка Богородица и керубините го вознесуваат македонското Сонце. Каде што пастирите одамна ја испеале прекрасната песна: “Македонското име нема никогаш да загине”!

Изборно Собрание на Заедницата на Македонците во Р.Х.

На 5 април 2008 година во Сплит се одржа редовното Изборно Собрание на Заедницата на Македонците во Република Хрватска. Со присуство на делегати од македонските друштва од Загреб, Ријека, Пула, Задар, Осиек и Сплит се расправаше за остварените и планираните активности на Македонците во Р.Х., за што ќе читате во следниот број на “Македонски глас”.

На Собранието се именуваа членови за новите четворогодишни мандати на управните тела, при што за претседател повторно е избран Ангел Митревски, а за потпретседатели Јагода Тренеска – Цветичанин и Никола Гроздановски.

Редакција на “М. Г.”

16. седница на Управниот одбор на Заедницата на Македонците во Р.Х.

Загреб

Управниот одбор на Заедницата на Македонците во Р.Х. ја одржа својата 16. седница на 16 февруари годинава. Присутни беа: А. Митревски – претседател на Заедницата, М. Мајкиќ – Задар, Б. Штерјов – Загреб, Ј. Цветичанин – Осиек, И. Дуноски – Ријека, Зоран Петровски – Пула и Н. Гроздановски – Загреб, а гости: Е. Петровска – секретарка на Заедницата, Огнен Бојаџиски, член на РО на “М. глас” и О. Ламбевски – Загреб, а ја водеше претседателот на Заедницата, А. Митревски, кој по утврдувањето дека на седницата присуствуваат доволен број членови за донесување правно важни одлуки, ги поздрави сите присутни. Потоа се мина на реализацијата на дневниот ред, па по усвојување на записникот од 15. седница и од вонредниот состанок на УО од 04.11.2007 се информираше за Планот и програмата на активностите на друштвата за изминатиот период, датумот на одржување на Изборното Собрание на Заедницата, предлогот за избор за член на Советот за национални малцинства на РХ и други тековни активности.

Најнапред членовите на УО со јавно гласање едногласно го усвоија записникот од 15. седница, а за записникот од вонредниот состанок на УО на Заедницата од 04.11.2007. беше дадена забелешка дека во него не се наведени сите гости кои беа присутни, па членовите на УО со јавно гласање едногласно го усвоија со тоа дополнување. Информаторот беше подготвен и предаден од страна на сите друштва и од Заедницата. А. Митревски рече дека Друштвото од Сплит планира на 24 февруари полагање венци на споменикот каде загина поранешниот претседател на Р.М., Б. Трајковски, а на крајот на март “Денови на македонскиот филм”. М. Мајкиќ рече дека во март во Задар се планира културна манифестација “Изложба на списанија и книги од издавачката програма на Заедницата” и дека за таа манифестација би требало да се подготви со презентација на по еден при-

мерок од издадените книги и сите објавени броеви на “Македонски глас”. Н. Гроздановски рече дека се чувствува недостаток на организирање трибини и дека на тоа би требало да се посвети поголемо внимание, па се даде предлог за организирање трибина на тема “Каде оди Македонија”. О. Бојаџиски даде предлог за организирање трибина и изложба на тема “100 години од раѓањето на Кочо Рацин” како и одбележување на печатењето на весникот “Македонија” во 1898 г. во Загреб, при што би било пожелно да се направи и води календар на историските македонски настани. Исто така, треба да се подобри соработката со Хрватите од Македонија и во догледно време да се вложат напори за договори на заеднички проекти. А. Митревски рече дека меѓудржавната Спогодба за правата на националните малцинства меѓу Р.М. и Р.Х., потпишана во Сплит, се ратифицира во Македонија и се чека истата да се ратифицира и во Хрватска за да биде озаконета. Во врска со Информаторите, Ј. Цветичанин рече дека треба на седниците во иднина да се прави нивно кусо резиме. Понудите за организирањето на овогодишниот Летен камп од друштвата се очекуваат да пристигнат најдоцна до 1 мај, а за овогодишниот настап на 11. манифестација “Културно творештво на националните малцинства во РХ” во Лисински, да се подготват предлози од друштвата веќе за идната седница на УО.

Потоа, Б. Штерјов ги образложи потребите на загрепското друштво за користење на малата соба во Масарикова 16а, а по дискусијата членовите на УО со јавно гласање едногласно донесоа одлука малата соба за состаноци да се даде на заедничко користење на МКД “Охридски бисер” и на МПЦО “Св. 3. Мегленска” за нивните административни потреби. Претседателот А. Митревски рече дека доколку дозволат финансиските средства, оваа година треба да се издвои еден дел и за реновирање и уредување на внатрешноста на просториите на Заедницата, како и за замена на дотраениот инвентар.

Предлогот за член на Советот за национални малцинства на РХ кој ќе биде поддржан на ниво на Заедницата во Советот, го изнесоа сите членови на УО. Предложени се А. Митревски, Н. Гроздановски и А. Оџаклиески. По дискусијата, членовите на УО со јавно гласање, со 5 гласови за и 2 против, донесоа одлука Заедницата да го поддржи и предложи Ангел Митревски за член на Советот за национални малцинства на РХ.

На крајот, Е. Петровска на сите друштва им подари по една книга “Мојата татковина Македонија”, подарок од Координативното тело за иселеништво на МНР на Р.М., а Ј. Цветичанин од Друштвото од Осиек им подари по една книга “Национални малцинства во Осиек”. Е. П.

СОБРАНИЕ НА МКД “ИЛИНДЕН”

Ријека

Новата претседателка на МКД “Илинден” е Ивона Дуноски, која во својство на претседателка на Друштвото беше именувана од Управниот одбор на 29 март годинава. Поздравувајќи го членството и гостите таа им заблагодари за довербата, па вети дека ќе продолжи со зацртаните цели на Друштвото за благодет на Македонците во овој дел на Хрватска.

Дневниот ред содржеше неколку точки, меѓу кои: донесувањето на годишниот извештај, остварениот План и програма од минатата година, претставување на овогодишните планови и извештаите на Надзорниот одбор и Судот на честа. Во своето излагање Ивона Дуноски рече дека во минатата година е основана Канцеларија која ќе се грижи за дејноститите и административните потреби за четирите субјекта: МКД “Илинден”, Советот на МНМ, МПЦО и претставникот на ПГЖ, а сè со цел да се опфатат сите прашања на членството на едно место. Дуноски од минатата година е нова претседателка на Друштвото, кое во минатите 12 години го водеше Илија Христовулов, а сега е во улога на водител на Канцеларијата. Во Ријека е завршен долгогодишниот процес за формирање на МПЦО во минатата година, а од

останатите активности, меѓу кои се секако најзастапени печачката и фолклорната секција, вклучено е и отворањето на книгата на жалост за смртта на Тоше Проески.

– Голем одзив имавме од Риечаните кои доаѓаа да се запишат во книгата на жалост, со што ни докажаа колку нé ценат како сограѓани и колку сме рамноправно прифатени, нагласи Дуноски. Друштвото Илинден продолжува со своите активности, а за оваа година има во план: поставка на уметнички изложби на еминентни македонски, но и хрватски уметници, концерт на “Езерки” и “7/8” од Загреб, а по повод Денот на браќата Св. Кирил и Методиј, оваа година друштвото има намера заедно со Македонците од Пула во истарското гратче Роч во Алејата на глагољашите да ја прослави нивната годишница. Освен тоа, тука е одбелжувањето на Втори август со традиционална прослава на Илинден во Голубињак, Македонска вечер на крајот на годината, фолклорците и печачката секција, а се планира и етно работилница со избор на раководници, детска работилница, спортски активности и многу други – истакна Дуноски.

По неколку дискусии и прашања, Давчевски ги извести членовите за добиениот позитивен одговор од Министерството за наука, образование и спорт на РХ, дека е одобрено барањето на МКД “Илинден” за формирање изборна настава на македонски јазик и култура за основно образование. Досега одзивот е релативно добар, се јавија единаесет деца, па се надеваме и на поголем одзив, при што Давчевски апелаше на дополнителни пријави.

В. Настески

ЈАГОДА ТРЕНЕСКА ЦВЕТИЧАНИН повторно претседателка

Осиек

На 2 февруари годинава македонското културно друштво “Браќа Миладиновци” од Осиек одржа Изборно Собрание. Од известувањата за успешно реализираните програми и финансиско работење присутните членови и гости се запознаа со богатите и успешно реализирани содржини во изминатата 2007 година, како и во претходниот четирогодишен период. Секциите на Друштвото имаа бројни настапи во градот, како и гостувања, а културните манифестации, особено јубилејната “10. Денови на браќата Миладиновци” во Гаково и Осиек оставија длабока културна трага во Осиечко-барањската жупанија. На изложените 10 паноа со фотографии, присутните имаа можност да се запознаат и присетат на повеќето содржини.

Изминатата година ја одбележа и една вредна награда: учеството на “Вардарки”, “Танец”, “Бисерчиња” и кулинарската секција на манифестацијата “Цвјетнице”, на Друштвото му донесе признание од Градот Осиек за најдобро прикажување на велигденски и коризмени обичаи.

Плановите за идниот 4-годишен период се исто така амбициозни. Иако во управните тела се извршија измени со нови членови, зацртаните програми ги прифатија сите. Се избраа и делегати на Друштвото за Собранието на Заедницата на Македонците во Р.Х.

Одговорната функција на претседател повторно и беше доверена на досегашната претседателка Јагода Тренеска Цветичанин. И самата културен работник, професор по клавир, им посака на членовите богати културни содржини, поврзување на двете татковини, анимирање на млади членови и многу дружење. За потпретседател беше избран Крсте Атанасовски.

Б. Ј.

ВЕНЦИ ЗА БОРИС ТРАЈКОВСКИ

Македонците од Сплит и Сплитско-далматинската жупанија во организација на Советот на македонското национално малцинство за Град Сплит и македонското културно друштво “Македонија”, и оваа година го посетија местото Ротимљја, недалеку од Мостар, БиХ, каде на 26 февруари

2004-тата во трагична авионска несреќа загина претседателот на Р.М. Борис Трајковски, неговите соработници и членовите на екипжот.

Во координација со македонските културни друштва од Бања Лука и Сараево, а со голема помош на Амбасадите на Р.М. во Загреб и Сараево, како и Министерството за надворешни работи на Р.М., оваа година на овој тажен помен се собра број Македонци кои дојдоа до положат венци цвеќе на местото на оваа трагедија.

Во името на Заедницата на Македонците во Р.Х., венец положи претседателот на Заедницата, г. Ангел Митревски, како и претседателката на Советот на македонското национално малцинство за Град Сплит, г-ѓа Венка Джанко, претседателот на МПЦО “Св. Наум Охридски”, г. Живко Богески, представниците на МКД “Македонија” и жупанијскиот претставник на МНМ за Сплитско-далматинската жупанија, претседателот на македонското културно друштво од Бања Лука, г. Димитрије Трифуновски и претставници на македонското културно друштво од Сараево.

Посебна чест на овој тажен помен на одавање почит на загиналата делегација, даде со своето присуство и неговата екселенција амбасадорот на Р.Македонија во БиХ, г. Михајло Трпкоски, како и припадниците на АРМ од Сараево кои се овде во склопот на мировните сили.

Заедничката фотографија го симболизира единството на Македонците на овие простори, кои ни сегашните меѓудржавни граници не ги спречија заедно да го одбележат овој трагичен настан.

В. Р. -Ж.

ФОРМИРАНА КООРДИНАЦИЈА НА НАЦИОНАЛНИТЕ МАЛЦИНСТВА

Риека

Претседателите на деветте Совети на националните малцинства за Град Риека потпишаа Спогодба за основање координациско тело на националните малцинства, со цел да ги унапредуваат и усогласат заедничките интереси при остварување на правата, потребите и одговорностите на националните малцинства. Состанокот се одржа на 14 февруари 2008, во просториите на Советот на МНМ во Риека, со претставници од Градското поглаварство – градоначалникот Војко Оберснел, потпретседателот на Градското Собрание, како и група соработници од поглаварството. Спогодбата ја потпишаа претседателите на Советите на националните малцинства на Албанците, Бошњациите, Црногорците, Унгарците, Италијаните, Србите, Словенците и Македонците. Во име на Советот на МНМ, Спогодбата ја потпиша претседателот Михаило Давчевски.

За претседател на Координацијата избран е Менсур Ферхатовиќ, од бошњачкото национално малцинство, а за заменик беше избран Михаило Давчавски.

Притоа, новоизбраниот претседател Ферхатовиќ, задолжен со соработката со градската управа, рече: - Чест ми е и горд сум што имам можност да работам во Градот Риека, кој традиционално се грижи за своите малцинства. Градот нé повикува на своите проекти и ги финансира нашите и затоа сите треба да бидеме задоволни.

В. Настески

15. OSJEČKI PROLJETNI SAJAM

Osječki proljetni sajam, koji se svake godine održava početkom ožujka, najznačajniji je poljoprivredni sajam Slavonske regije, odnosno Istočne Hrvatske. Sajam je mjesto susreta ideja, inovacija, novih strojeva i suvremenih tehnologija, saznanja u poljoprivrednoj proizvodnji, ali i pratećoj industriji s naglaskom na preradi poljoprivrednih proizvoda u zdrav prehrambeni proizvod koji će svojom vrhunskom kvalitetom biti prepoznat na zahtjevnom europskom tržištu.

Ove godine sajam se održao od 06.-09. ožujka na sajamskom prostoru Pampas, pod pokroviteljstvom Ministarstva

poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Osječko-baranjske županije, Grada Osijeka i HUP-a.

15. Osječki proljetni sajam bila je priredba međunarodnog značaja, na kojoj su uz hrvatske izlagače učestvovali izlagači iz Češke, Makedonije, Slovenije i Srbije, a svoje robe i usluge ponudilo je oko 300 izlagača. Zemlja-partner Sajma bila je Republika Makedonija, iz koje je izlagalo dvadesetak izlagača okupljenih u Klaster BIPOM-M, odnosno proizvođača poljoprivredne mehanizacije.

Sajam je otvorio potpredsjednik Hrvatskog sabora, Josip Frišić. U svečanom dijelu otvorenja sajma zapaženo mjesto i riječ imao je i Dančo Petrovski, savjetnik u zagrebačkom Veleposlanstvu Republike Makedonije koji je istakao: - Iako u ovom trenutku naše dvije zemlje povezuje nastojanje za ulazak u NATO i europske integracije, svakako ne treba zanemariti ni našu gospodarsku suradnju. Prošle godine ukupna razmjena između dviju zemalja iznosila je 228 milijuna američkih dolara. Iako se Makedonija poima kao zemlja proizvodnje primarnih proizvoda, ovaj put na Osječkom sajmu promoviramo novi "image" naše zemlje. Riječ je o izlagačima okupljenim oko klastera proizvođača poljoprivredne mehanizacije.

Već po samom otvorenju Sajma, na stručnom predavanju na temu "Nova poljoprivredna strategija kao pokretač ruralnog razvoja i razvoja industrije poljoprivredne mehanizacije" u organizaciji Hrvatske udruge poslodavaca, Zagreb, aktivno učešće uzeli su i predstavnici Klastera BIPOM-M, Bitola – udruženje proizvođača priključne poljoprivredne mehanizacije i opreme za stočarsku proizvodnju. Bila je to izuzetna prilika i mogućnost gospodarskog i prijateljskog povezivanja naših dviju zemalja.

Andrea Mandić, direktorica Sajma

ПРОМОЦИЈА НА КНИГАТА "ИСТОРИЈА НА ЕДНА ДУША"

Риека

На 25 март 2008 во големата сала на Богословното сениште "Иван Павле ИИ" во Риека, претставена е книгата "ИСТОРИЈА НА ЕДНА ДУША", автобиографски ракописи на Св. Тереза од Детето на Исус, која од француски на македонски ја преведе проф. Лиљана Котевска – Плевнеш од Македонија, која сега живее и работи во Париз. Претставувањето беше организирано од страна на МПЦО "Св. цар Константин и царица Елена" од Риека и Поверенството за екуменизам и меѓурелигиски дијалог од Риечката Надбискупија.

Книгата "Историја на една душа" зборува за светицата Кармеличанка Тереза која потекнува од Католичката црква како редовница, а нејзините автобиографски ракописи се преведени на македонски со помош на Архиепископот Стефан, поглаварот на Македонската Православна Црква и бискупот Кире Стојанов, од Католичката црква во Република Македонија. На претставувањето на книгата покрај проф. Котевска, за ликот и делото на Света Тереза од Детето на Исус, говореше ректорот на Богословното сениште, монсињор Никола Уравик, кој во своето излагање рече дека Мајка Тереза е родена 1873-та, на 15-годишна возраст во манастирот "Кармел" во францускиот град Лујзе се заветува како Кармеличанка (припадници на католичкиот просачки ред) за сестра Тереза на Детето на Исус на Светиот Лик (veuer de L Enfant Jesus et la Sainte – Face), при што живее едноставен живот. Во нејзиниот кус живот остава длабоки траги на вечност. Автобиографските ракописи на "малата" Тереза се собрани во книгата "Историја на една душа" (објавена 1898. по нејзината смрт), која стана бестселер и досега е преведена на повеќе од 60-тина јазици. Со пригодни зборови на присутните им се обрати и Повереникот на Риечката надбискупија за екуменизам фра. Станко Додиг, кој изрази задоволство за добрата соработка на Католичката црква и МПЦО во Риека и рече дека овој посебно важен екуменски настан би требало да биде почеток на понатамошна соработка, затоа што еку-

менизмот нема алтернатива. На крајот проф. Лиљана Котевска Плевнеш изрази благодарност на сите присутни.

В. Настески

ПРОСЛАВЕН ДЕНОТ НА ЖЕНАТА

Риека

Скоро во сите места на Приморско-горанската жупанија беше одбележан меѓународниот Ден на жената, при што многу колективи, здруженија, политички организации, меѓу кои и македонските здруженија (МКД "Илинден", Советот на МНМ и МПЦО) на препознатлив начин и во неформално дружење си го честитаа празникот со дарување на црвени ружи и желби за добро здравје, среќен живот и благосостојба во нивните работни и животни средини.

Во Македонскиот клуб во Риека во вечерните часови беше организирано неформално дружење на жените од македонските здруженија, каде тие беа дарувани со цвеќе и скромна закуска и пијалок. Да биде дружењето весело и забавно се потруди музичката секција на МКД "Илинден" кои им свиреа на славеничките, па се играше и пееше долго во ноќта. Секоја од жените во клубот донесе по некој македонски специјалитет, така да закуската беше и побогата од планираната.

На почетокот на дружењето на скоро педесетина жени и девојки со неколку избрани зборови Илија Христовулов ги поздрави и им посака пријатна забава, и и даде збор на претседателката на МКД "Илинден", Ивона Дуноски, која даде кусо резиме на историјата на меѓународниот празник. Исто така во име на Советот на МНМ во Риека гостинките ги поздрави и Михаило Давчевски, кој им посака пријатни моменти и весела забава, по што со бакнеж на секоја жена и подари по една саксија пролетно цвеќе.

В. Настески

Изложба на Наѓа Ценов

Риека

На 7 март годинава во Клубот на Македонското национално малцинство во Риека по повод 8-ми Март, а во ор-

Актуелности

ганизација на МКД “Илинден”, беше отворена изложбата на Наѓа Ценов, на која присуствуваа многу љубители на ликовната уметност. Притоа, пригоден збор даде претседателката на МКД “Илинден”, Ивона Дуноски, а на изложените експонати свој осврт даде академскиот сликар Иван Пензеш од Риека, при што рече дека експонатите се целосен израз на личноста на авторката и го искажуваат нејзиниот “тивок интимистички поим на ликовната култура”.

– Денес пред нас ни отвора еден свет, на сите нас добро познат, но во Наѓините палети го гледаме на најнов и на оригинален начин. Во сликите на Наѓа гледаме суптилен колористичен израз, честа носталгична атмосфера поврзана за родниот крај, а нејзините инспирации се трајни. Каменот, карпите, морето... и напукнатите глинени вазни, ја воздигнуваат нејзината авторска инспирација, рече Пензеш.

Наѓа Ценов е родена Риечанка, која ја завршила Педагошката академија во Риека, и долгогодишна членка на МКД “Илинден”. Својот работен век се до пензионирањето го минала во родниот крај. И денес оваа млада пензионерка не мирува: членка е на Ликовното здружение “Вели пинел” во Кострена. Досега се има претставено со неколку изложби во: Водњан, Грожњан, Ловран, Красица, Кастав, Волоски, Оточац, Кореница, Госпик, Дарувар, Црквиеница, Краљевица, Риека, Кострена и други.

В. Настески

ТРАДИЦИОНАЛНО АКТУЕЛНИ ПРАШАЊА

Пула

Импозантниот број од 80-тина членови на МКД “Кочо Рацин” во Пула, меѓу кои повеќето жени и деца, се собраа во сабота на 7-ми март годинава во просториите на Друштвото на уште едно традиционално дружење. Со засилувањето и интензивирањето на активностите и пробите на музичката, пејачката и играорната секција, тој термин е “зафатен” како најповолно време за активностите на вработените млади членови за проби.

Оваа вечер живо се расправаше за одбележувањето на “Прочка”, како етнички и духовен феномен од татковината.

Притоа, жените не пропуштија да се осврнат на вековното, општествено, дури и фамилијарно запоставување на жената работничка, мајка, уметничка... за спречувањето на насилството во фамилиите и општествените мерки и решенија донесени и во Хрватска и во Македонија. Се разбира, се зборуваше и за Роза Луксембург, Клара Цеткин и др.

На крајот жените отворено го побараа својот термин за дружење. Како времето беше изменило, по одмана утврдениот обичај, една од присутните извика: - Ај, си одиме дома! Утре треба рано станување за во црква, бидејќи прота Кирко ни дојде.

Р. Д.

ШАРАНИ ЈАЈЦА ВО БОИТЕ НА ГРАДОТ

Осиек

Одбележувањето на празникот Цветница, во организација на Град Осиек, на 15 март годинава започна со студено и ветровито утро на главниот градски плоштад. И покрај тоа, за кусо време атмосферата ја загрејаа детските гласови и песната. Се појавија тезги на многу национални малцинства, меѓу кои четири беа на Македонското културно друштво “Браќа Миладиновци”. Иако плоштадот “Анте Старчевиќ” беше во боите на градот Осиек – белата и плавата, тој не беше едноличен: беа тука многу шарени јајца и цветни гранчиња, но и различни кулинарски специјалитети и народни носии, што го разубавија празникот. “Најшарени” сепак беа децата од градинките и основните училишта, кои во долга колона минуваа по корзото и центрот на градот, а сите до едно имаа цвеќе на главата, за да би оддале почест на Цветници. Децата на “Бисерчиња”, припремени од водителката Сања Бузаќиќ настапија на бината со песната “Дувна ветре

Развигорче”, а на тезгата шараа јајца и правеа велигденски честитки. Етно работилницата, како и кулинарската секција на Друштвото, предводени од водителката Марија Чинчурак се претставија со своите национални везови и производи. Особено интересирање како и секогаш побудија подготвените тулумби, баклави, шопска салата, феверџи, тавче гравче, полнети суви пиперки, разни сукани пити, погачи и други македонски специјалитети. Сигурна сум дека и тезгите на останатите национални малцинства беа посетени, но кај македонските... на крајот Осиечани бараа уште...

Б. Ј.

МЕСИЌ ЈА ПОСЕТИ ИЗЛОЖБАТА “ПРЕДИСТОРИСКИ ДАМИ ОД МАКЕДОНИЈА”

Традиционалната соработка помеѓу Музејот на Македонија од Скопје и Археолошкиот музеј во Загреб е еден од најубавите примери во размената на културните вредности од историското минато на Македонија и Хрватска. Овојпат таа се манифестира со отворањето на изложбата “Предисториски дами од Македонија” во Археолошкиот музеј во Загреб, на 27 ноември 2007, за што пишувавме во минатиот број на “М. Г.”.

Голема чест за македонската култура, а и за Археолошкиот музеј, е тоа што на 31 јануари 2008, изложбата ја посети и претседателот на Република Хрватска, Стјепан Месиќ со сопругата Милка, заедно со советничката за култура, Маја Разовиќ. Претседателот Месиќ со голем интерес ја разгледа изложбата и изрази воодушевување за “македонските дами”, кои на јасен начин ја оцртуваат состојбата на духовниот живот на предисториските жители на просторот на денешна Македонија. Претседателот Месиќ пред сите присутни и се обрати на својата сопруга и со насмевка рече: - А јас тоа го чувствувам и сега во мојот живот.

Директорот на Археолошкиот музеј, Анте Рендик - Миचेвиќ, на претседателот Стјепан Месиќ му врачи и Каталогот од изложбата “Предисториски дами од Македонија” од авторката Ирена Колиштркоска Настева.

М. П.

ИЗЛОЖБА “ПРОДАЈТЕ ГО СВОЕТО ТЕЛО!” (Sell your body!) НА КРУНИСЛАВ СТОЈАНОВСКИ

Авторот Крунислав Стојановски е Македонец, кој живее и се едуцира во Хрватска. Зад себе има неколку самостојни и групни изложби, меѓу кои, на 21 февруари 2008, беше прикажан и уметничкиот проект “Продајте го своето тело!”. Првиот дел на проектот се одвива со плакати на јавен простор – на градските улици, а вториот во галеријата “Карас”.

Започнат е како проект кој се занимава со проблемот кражба на човечки органи и илегална трговија со деловите на човечкото тело. Тоа е само дел и иницијален момент на проектот, затоа што тој, пред сè, се занимава со проблемот на вредностите на човечкото тело, моралните прашања за комерцијализацијата на околината која бескрупулозно ги зафаќа сите животни подрачја, особено во односот кон човечкото тело во медицинскиот маркетинг. Тоа во себе носи желба за сензибилирање на јавноста за потребата за донирање на органи и што поголема солидарност во медицински цели.

За изложбата Стојановски ќе напише: “Покрај вредностите на човечката душа, која е како непознат параметар традиционално провокативна за човекот во сите значајни сфери на човечкиот живот од религијата до филозофијата, се провлекува и прашањето за вредноста на човечкото тело. Ова второ прашање станува сè повеќе актуелно во време на интензивниот напредок на науката, особено на медицината, хирургијата, биокибернетиката и генетичкиот инжињеринг. Додека овие податоци предизвикуваат згрозеност и револт, постои и легална трговија со човечки органи. Интересно е што илегално може да се продаде орган, но и легално да се купи, а најчесто се трансплантираат срце, бубрези, дроб, кожа, крв...”

“Урбаниот дел” на проектот, се базира на привлечни плакати, кои ја интригираа јавноста.

За ова се наоѓаат одговори во галеријата “Карас” во склопот на овој проект. Тој дел е мултимедиски и го чинат перформанси, изложени плакати и човечки органи (срце, бубрег, дроб и око) во формалин, како објекти на постамент, видео проекција на документарен филм и истражувачки материјал од Интернет со докази и сомненија во врска со илегалната трговија, како и дискусии околу легализација на продажба и донирање на органи.

М. Паризоски

“Крсте Мисирков” во Р. Бугарија

На 2 февруари годинава Македонското културното друштво “Крсте Мисирков” од Загреб настапи на манифестацијата 6. меѓународен фестивал на куцерските и обичајните игри “Кукове” во Раковски, Р. Бугарија. Меѓу нив беа претставници на неколку земји, како Романија, Грција, а и повеќе фолклорни ансамбли од Бугарија.

Оваа манифестација се одржува веќе шест години во чест на последниот голем празник на зимата, кога природата минува во периодот на пролетта, што ние би го именувале како “карневал”, стар обичај што се празнува и во Македонија и во Хрватска.

МКД “Крсте Мисирков” и овој пат имаше одличен прием од страна на многубројната публика, при што добија покани за учество и на други вакви културни манифестации во Р. Бугарија. Така ова наше македонско друштво успешно ги продолжува своите претставувања како во Хрватска така и во странство.

М. А. В.

Македонската винарија “Chateau Kamnik” победник на саемот “Гаст 2008” во Сплит

Сплит

Винаријата “Chateau Kamnik” е победник во категоријата црвени вина на годишешниот саем “Гаст 2008”, што во текот на март годинава се одржа во Сплит, Хрватска.

Виното “Cuvee de Prestige 2006. Barrigue” на “Chateau Kamnik”, со освоени 87,33 бода од вкупно 100, е прогласено за Шампион на сите црвени вина, титула која во минатите години беше резервирана за хрватските винарии.

Се избираше меѓу 430 висококвалитетни мостри од странски визби, вклучувајќи и неколку од Македонија, а оценувањето го вршеше меѓународна стручна комисија од 40 енолози.

Особено сме горди што нашето вино е победник и е прогласено за шампион на сите црвени вина. Тоа го потврдува нашиот труд и применувањето најнови достигнувања во енологијата, стрпливото чекање при зреењето во нови дабови буриња, рече Илија Малинковски, сопственикот на “Chateau Kamnik”.

МИА

НА “ЗАГРЕБДОКС” МАКЕДОНСКО-ХРВАТСКИОТ ФИЛМ “ДОМА”

Загреб

Неодамна се одржа четвртото издание на најголемиот фестивал на документарни филмови во оваа регија, на кој во Загреб беа поканети најдобрите светски документаристи. Фестивалот покани филмови од меѓународна и регионална конкуренција, при што беа прикажани најдобрите снимени или продуцирани во минатата година, неколкупати наградувани.

Официјалната програма на Загребдокс и оваа година понуди значајни дела на регионалното документарно производство, а триесет филмови се натпреваруваа за наградата “Голем печат”. Во оваа група се најде и македонско-хрватскиот филм “Дома”, снимен во продукција на македонско-хрватското друштво “Спектрум” од Загреб и Центарот за културна иницијатива “Локомотива” од Скопје, Р.М., 2007 година, во режија на Горче Ставрски кој зборува за група на млади Македонци и Хрвати кои живеат во земјата “на оние други”, а отвара прашања за важноста на местото во изградба на поединечниот национален и личен идентитет.

Филмот ја прикажува судбината на осум луѓе од македонско, односно хрватско потекло, кои живеат во земјата “на оние други”, анализирајќи го животот на тие поединци, млади луѓе.

М. Паризоски

Уште еден успешен концерт на “Езерки”

ВЕЧЕР ЗА ДУША И ПАМТЕЊЕ

Зачукаа тапаните. Меѓу посетителите, упатувајќи се од партерот до бината на преполната сала на “Лисински”. Воодушевено стивна првиот аплауз кога “Езерките” во придружба на оркестарот “7/8” го почнаа својот најавен концерт на 12-ти март годинава. Беше тоа претставување на нивниот нов албум “Спектар”. Виолината на водителот Бруно Урлик, во тишината, ја започна песната “Зајди, зајди, јасно сонце” во изведба на Тајана Глухак, а распеаните “Езерки”, оркестарот и особено темпераментниот Бруно, со особени чувства, на посетителите им ги подарија најубавите македонски народни песни од “Македонско девојче”, “Лихнида кајче веслаше”... Исполнија и две теми од Егејска Македонија, како што рече Бруно, од времето на турското ропство, “Касапско оро” во темпераментна изведба на оркестарот “7/8” и песната за Гоце – “Го фатиле едно моме”. Притоа, нивните постојани гости – Радојка Шверко и Лука Нижетиќ, ја пополнија атмосферата на концертот.

Вечниот глас на Радојка Шверко се разлеа со песната “Калеш бре Анѓо”, а публиката го прими и малото изненадување што делови од песната беа

испеани во современа обработка. Благодарност за настапот беше големиот букет од цвеќе и долго-трајниот аплауз.

Кога виолината на Бруно Урлик со тажна порака ги започна тактовите на песната “Со маки сум се родила”, на големото платно се појави сликата на Тоше Проески. Неговиот глас во придружба на “Езерките” се разлеа во тишината на салата, а присутните, секој на свој начин, немо во себе открија сеќавање на неговата младост, песната и заминувањето во вечноста. Младиот Лука Нижетиќ разигран на бината одлично ја исполни “Јовано, Јованке”, посветена на Тоше Проески, а публиката воодушевено го поздрави. Публиката радосно ги поздрави и песните “Бело лице љубам јас” во изведба на Лиљана Преволшек и “Прошетала Јовка Кумановка” во чувствителна интерпретација на Крунослава Куљиш. На концертот пријатно изненадување беше и групата “Мави Кан” со интересна компилација на севдалинката “Жолти дуњи” и македонската “Си заљубив едно моме”, кое ги краси иста мелодија во изведба на Сакин Модроња и Савко Алимоски.

Овој концерт на “Езерки” кој по втор пат се одржува во големата сала на “Лисински”, е само како последен во редот на успешните настапи со уште многу, многу љубители на хрватската публика, која нивните настапи ги следи со големи аплаузи и одушевување.

Концертот на “Езерки” е одржан под покровителство на Канцеларијата за култура на Град Загреб, Министерството за надворешни работи и европски интеграции на Р.Х. и Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб.

Марко Паризоски

САД и натаму силно ја поддржуваат Македонија, државниот врв ќе бара начини за решавање на проблемот со името

Македонскиот државен врв наскоро ќе започне консултации на повеќе нивоа за да се изнајде што поскоро соодветно решение за спорот со името со Грција, која ја блокираше Македонија за добивање покана за членство во НАТО.

Ова, како што јави специјалниот известувач на МИА од Загреб, го потврдија шефот на државата Бранко Црвенковски и премиерот Никола Груевски, кои заедно со министерот за надворешни работи Антонио Милошоски разговараа со американскиот претседател Џорџ Буш и нивните колеги од Јадранската група Албанија и Хрватска.

Црвенковски и Груевски, во одвоените изјави по разговорите и работниот ручек со Буш, повториле дека САД се цврсти поддржувачи на интегрирањето на Македонија во НАТО и оти на средбите целосно го информирале Буш, но и неговите советници државниот секретар Кондолиза Рајс и Даниел Фрид, за проблемот со името со Грција.

Премиерот Груевски изјави:

- Секако дека Македонија има сили и ќе успее. Тоа е несомнено. Понекогаш времето е во прашање како што е во овој случај.

Претседателот Црвенковски исто така потенцираше дека по разочарувањето што се случи во Букурешт не смее да се дозволи да не понесат емоциите и да направиме непромислени или избрани чекори, што би ја загрозиле нашата евроатланска перспектива.

Премиерот посочи дека на средбите во Загреб и на работниот ручек високите претставници од Македонија го запознале Буш со детали за нашиот идентитет и некои проблеми што доаѓаат.

- Буш и неговите советници се детално брифирали за проблемите со името, истакна претседателот на македонската Влада.

- Ние како држава продолжуваме понатаму, беше дециден претседателот на македонската Влада. - Кога ги правиме реформите ние не ги правиме приоритетно поради НАТО и ЕУ. Ги правиме, пред се, за себе, за нашиот народ, да имаме подобра економија, повеќе работни места, поквалитетен живот, а сето тоа ќе не доведе во ситуација да бидеме поканети во НАТО и во ЕУ, така што ќе продолжиме реформите да ги правиме за себе. Ние потврдивме дека ќе продолжиме со темпото на реформи. Всушност јас не знам поинаку да работам, изјави Груевски.

Претседателот на САД Џорџ Буш обраќајќи се од плоштадот Свети Марко во Загреб порача Македонија што побрзо да се приклучи во НАТО.

- Жалам што НАТО не ја покани Македонија иако земјата направи големи напори во реформите, рече Буш, додавајќи дека Македонија дава значаен придонес во мисиите на Алијансата.

(МИА)

Претседателот на хрватскиот Сабор Лука Бебиќ во посета на Р. Македонија

Претседателот на Саборот на Република Хрватска Лука Бебиќ во рамките на дводневната официјална посета на Република Македонија, остварена на 17 и 18 март 2008-та, им се обрати на пратениците во македон-

ското Собрание и се сретна со министерот за надворешни работи, Антонио Милошоски.

Бебиќ беше примен и од претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, а се сретна и со претседателот на македонското Собрание, Љубиша Георгиевски, и со Трајко Вељаноски, претседателот на македонската пратеничката група за соработка со хрватскиот Сабор.

МИА

Хрватите бараат брза имплементација на договорот за малцинствата

Брза имплементација на Договорот за заштита на хрватското малцинство во Р. Македонија, потпишан меѓу владите на двете земји пред три месеци, а кој на 30 јануари 2008-та беше ратификуван во Собранието на Р.М., неодамна побараа претставниците на Заедницата на Хрватите во Македонија, во Скопје, при одржувањето на своето десето Собрание.

Со Договорот, кој во Сплит го потпишаа министерот за надворешни работи на Р.М., Антонио Милошоски, и тогашната министерка за надворешни работи на Р.Х., Колинда Грабар - Китаровиќ, се предвидува уредување на голем број прашања за зачувување и функционирање на малцинствата во двете земји.

Гости на Собранието на Заедницата на Хрватите во Македонија, чија претседателка е др Снежана Тројачанец, беа: министерот без ресор во Владата на Р.М., Аднан Кахил, заменикот министер за надворешни работи, Сашко Тодоровски, новиот македонски амбасадор во Р. Хрватска, Данчо Марковски, штипскиот градоначелник, Панде Сарев, како и Иван Зеба, заменик - министер за надворешни работи и европски интеграции на хрватската Влада.

“Утрински весник”

Нано Ружин го прими признанието амбасадор на годината во Брисел

На македонскиот амбасадор во НАТО, Нано Ружин, на 4 март годинава во Брисел му беше врачено признанието амбасадор на годината, што го доделуваат Министерството за надворешни работи на Белгија и списанието “Дипломатик Њус”, а му го додели принцот Далињ на свечениот прием во палатата “Егмон”. На свеченоста како почесен гостин присуствуваше и директорот на Агенцијата за странски инвестиции, Виктор Мизо, кој ги презентираше инвестициските погодности што им ги нуди Македонија на странските инвеститори. Ова е прво признание од таков вид што му е доделено на македонски дипломат. Амбасадорот на Република Македонија во НАТО го доби ова значајно признание во конкуренција на околу 260 амбасадори од целиот свет. Во ексклузивното интервју што по тој повод го даде за “Дојче Веле” Ружин изјави: - Балканот во моментов има констелации кои се можеби пополни, а можеби и неповолни. Не можеме да говориме за некои далечни времиња, кога во моментов се соочуваме со дел од историјата која што е важна за натамошниот опстанок на Балканот. А на прашањето што мисли дали Европа ја презеде одговорноста за овој дел на Балканот, одговори: - Европа е, би рекол, во фаза на транзиција, што се однесува до нејзината одбранбена и безбедносна политика.

МИА

ЗОРАН ПЕТРОВСКИ, НОВИОТ ПРЕТСЕДАТЕЛ НА МКД „КОЧО РАЦИН“

Неодамнешното минато треба да ни остави некои вредни искуства

Причината за разговорот што го водевме со приватниот угостител Зоран Петровски, беше неговата голема волја и решителност на 3-ти декември 2007-та година, да ја прифати тешката и одговорна должност на претседател на МКД “Кочо Рацин” од Пула. Живее во Пореч и сопственик е на престижниот ресторан “Пунтица” во кампот Пунтица, на самиот брег на оваа прекрасна лагуна. Вреден е сопруг на Љубинка и пресреќен татко на трите близначиња, Андреа, Ангела и Антонио.

При овој наш разговор најнапред ни рече:

- Ке признаам дека во низа интервјуа што сум ги реализирал до сега, овој ми е најделикатен, со оглед на фактот дека заедно се дружиме, работиме и соработуваме цели дванаесет години, при што речиси заедно ја формиравме МПЦО “Свети Јоаким Осоговски” во Пула.

Кој е всушност Зоран Петровски?

Потекнувам од Штип, каде сум роден на 11-ти јуни 1962-та година во работничкото семејство на татко ми Ангел, металец, и мајка ми Нада, текстилна работничка, како единец. Основното и средното образование ги стекнав во родниот град, а потоа студирав во избраната професија на инж. по кулинарство и угостителство. Во изучената професија минав над 22 години стаж, повеќе како вработен во врвни угостителски објекти на Јадранот, на Корчула и во Цавтат, за да во 1984-та, како еден од ретките Македонци, станам високо стручен угостител и раководител во најголемиот хотелско-туристички комплекс

“Плава Лагуна” во Пореч. Од 1994 година, сум самостоен угостител.

Според тоа што го знаеме, во текот на сезоната Вие имате некој посебен начин на комуникација со Вашите гости. Некои од Вашите гости ни изјавија дека редовно доаѓаат во Пореч, на “Пунтица” и речиси го имаат своето место на некоја од Вашите маси. Во тие разговори, забележавме дека се служите со германски, англиски, италијански и фламански јазик. Дали тоа се должи на Вашите студиски дејности, посетата на Вашите најредовни гости, размена на искуствата со своите европски колеги, или е нешто сосема трето?

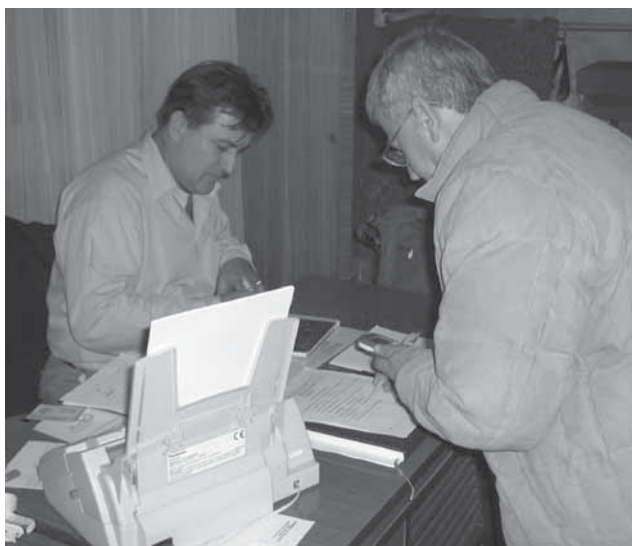
Добро сте забележале. Покрај овие јазици зборувам и француски, а го познавам и рускиот јазик. Патувањата ги сакам, а неретко сум кадет од моите гости, ги посетувам своите колеги, присуствувам на големи кулинарско-угостителски смотри, фестивали, симпозиуми, тркалезни маси и слично, како неодамна на “Окtober фест” во Минхен.

Како Македонец во Хрватска кога и како се вклучивте во нејзините асоцијации?

Моето членство започна во Риека со првото организирање на МКД “Илинден”, каде бев пред основањето на МКД “Кочо Рацин” од Пула. По кусо време, во 1995-та, се ангажирав во ново-создаденото Друштво на Македонците во Пула, по што следеше организирањето и активирањето во МПЦО и другите асоцијации на Македонците во Пула и Истра.

Одговорната функција на претседател на Друштвото ја прифативте во времето на најтешките моменти на недоразбирање, напади преку медиумите, организациските потешкотии во администрацијата, што покрај сите напори и со голем ентузијазам, а неретко и материјалната помош на членовите и остварените видни активности, бевме доведени во ситуација да останеме без регистрација. Што Ви беше мотивот, токму во тоа време да ја прифатите оваа функција?

Би сакал да напоменам дека ништо вонредно и неочекувано не ни се случи со ескалацијата на недоразбирањата кои почнаа пред две години.

Самата организација на работата и односите во неа, оставаат широко подрачје не само на остварувања, туку и злоупотреба на приватните интереси на мал број активни членови и лица кои од време на време учествуваа и помагаа, при што беа создадени облици и норми за злоупотреба на дадените доверби и овластувања, а токму тие привилегирани лица доведоа до криза и раскол. Бевме свесни дека за аматерското и вистинското дружење на здрави пријателски и патриотско-етнички односи мора да се најде време. За голема среќа не бев сам ни единствен, сите ги знаевме проблемите, па некои од нас отворено кажаа дека со ноќи не спиеа, нервозите ги пренеле дома и сметам дека тоа е нормално за чесни луѓе, кои ги сакаат своите сонародници и народот од кој потекнуваат. Така беше одржана седница на Собранието на МКД “Кочо Рацин” од Пула, свикана по иницијатива на Македонците од Пула и од подрачјето на цела Истра, од страна на Иван Алериќ од Канцеларијата за државна управа при Истарската жупанија на 03.12.2007-та година, а при тоа се избрани нови членови на Управниот и Надзорниот одбор, како и на Судот на честа. Гледајќи кој не присуствуваше на овој преубав, импозантен собир, бев уверен во дотогашните заклучоци, дека тие неколку лица, се носители на сите проблеми. Така прифатив како нов претседател на МКД “Кочо Рацин” да станам јас, Зоран Петровски.

Кон ваква решителна одлука, верувам дека Ве доведе соодветната визија за иднината, низ која ја согледавате понатамошната работа, активностите и напредувањето на МКД “Кочо Рацин” од Пула?

Визијата, веднаш по изборот, во многу тешка материјална состојба, почнавме да ја оствару-

ваме од најосновните елементи: анализа на материјалните (ќе признаам, и човечките ресурси со кои располагаме), како и со трајната акција во здобивањето на меѓусебните доверби и пријателства, со тенденција кон омасовување на Друштвото, што се гледа низ досега оствареното во првото тромесечие на годинава, за што зборуваат деловите од извештајот: На првата следна седница, свикана од новиот претседател, избран е потпретседател, како и претседателите на Надзорниот одбор и Судот на честа, а потоа Друштвото е пререгистрирано и извршена е промена на овластените потписи во ПБЗ, Загреб. На 22 декември одржана е манифестацијата “Денови на Кочо Рацин 2007”, по повод 99-тиот роденден на големиот поет, а на манифестацијата присуствуваа 80-тина членови. На 29.12.2007-та година, за најмладите членови на Друштвото, организирани се Денови на детската радост, со пригодна програма, учество на Дедо Мраз и делење пакетчиња. Бадникот беше прославен според православните и националните македонски обичаи во просториите на Друштвото на 6-ти и 7-ми јануари 2008-та година, а во присуство на свештеникот Стефчо Беќарски со учество на 30-тина верници на нашата православна црква. Од 15-ти февруари годинава започнавме со поинтензивни подготовки на фолклорната, пејачката и инструменталната секција за следните програмски определби и насоки. Еве, свечено го одбележивме и 8-ми Март, меѓународниот ден на жената. Го планираме и традиционалното учество на прославите од годишнината на Пазински Колегиум, како и други смотри, настани во земјава, татковината и странство. Натомошните настојувања ќе ги насочиме кон комплетната обнова на сите секции.

Ратко Димовски

KAKO NAJBOLJE USPOSTAVITI MOST IZMEĐU MAKEDONIJE I HRVATSKE?

Zalažemo se za transparentan i timski rad o čemu govore dosadašnje aktivnosti, kaže u našem razgovoru mr. sc. S. Trojačanec

Zajednica Hrvata u Republici Makedoniji (ZHRM) osnovana je 1996. godine, točnije 19. veljače, pa ove godine proslavlja dvanaesti rođendan. To je bio razlog da ostvarimo razgovor sa njenom sadašnjom predsjednicom, Snježanom Trojačanec.

Koji su prioriteti Zajednice u R. M.?

Temeljne zadaće odnosno prioriteti Zajednice u predstojećem razdoblju su:

- građenje vlastite strukture za pripremu, razvoj i realizaciju projekata Zajednice;
- implementacija bilateralnog sporazuma u svim domenima (organizacija emisija na radiju i TV);

- izrada baze podataka s kojom bi potrebne informacije bile dostupne svim poduzetnicima, a sve s ciljem boljeg zapošljavanja članova ZHRM (osobito u predstavništvima hrvatskih tvrtki);
- izdavanje glasila ZHRM s ciljem informiranja članova, kao i informiranje makedonske i međunarodne javnosti o djelovanju Zajednice Hrvata u R. Makedoniji;
- zalaganje za priznavanje našeg nacionalnog statusa u R. Makedoniji;
- građenje dugotrajnih odnosa s organizacijama sa sličnim ili zajedničkim ciljevima;
- mobiliziranje potrebnih izvora za suradnju s drugim organizacijama;
- organiziranje zajedničkih kulturnih manifestacija i suradnja s kulturnim i drugim odgovarajućim institucijama u Republici Makedoniji i u Republici Hrvatskoj;
- organiziranje predavanja, tribina, seminara, debata i sličnog s pitanjima od zajedničkog interesa, iz oblasti obrazovanja, zdravlja, ženskih prava, kulture, znanosti, gospodarstva, ekonomije, politike, športa, ekologije i slično.

Koliki je broj Hrvata što žive i rade u Makedoniji i članovi su Vaše Zajednice?

Prema našim procjenama u Makedoniji ima najmanje 5.000 Hrvata, no prema popisu stanovništva iz 2003. godine i podacima Državnog zavoda za statistiku u Republici Makedoniji, bilo je 2.686 Hrvata. U ZHRM prema zadnjem revidiranju (veljača 2008.) imamo 1134 člana.

Možete li nam nabrojati koje je aktivnosti Zajednica Hrvata u R.M. ostvarila proteklih godina?

Aktivnosti ZHRM su mnogobrojne: organizacija izložbi, koncerata, promocija, putovanja i drugo. U razdoblju srpanj 2006. – veljača 2008. realizirali smo preko 150 aktivnosti, najaktivniji su nam dramska grupa, sportska grupa, kao i zbor “Dobra volja”. U zadnje vrijeme i mladi su aktivniji, tako da sudjeluju u svim aktivnostima Zajednice.

ce, pa su uspješno položili i prvi ispit – prekrasno uredivši prostorije i organizirajući proslavu Valentinova. Trenutno, a u cilju još bolje komunikacije i otvaranja vrata prema svijetu, u tijeku je izrada nove WEB stranice. Zalažemo se za transparentan i timski rad o čemu govore dosadašnje aktivnosti.

Na koji se način financira Vaša Zajednica?

Financiranje ZHRM još uvijek je veliki i aktualan problem. Za sada sigurni izvor financiranja je jedino MVPEI R. Hrvatske, budući da nas Vlada R. Makedonije ne financira. Zadnja sredstva koja smo dobili od Vlade RM bila su na intervenciju predsjednika Sanadera 2005. godine. U zadnjih godinu dana intenzivno pripremamo projekte i apliciramo na natječaje koje objavljuju nadležna ministarstva, ali to nije rješenje budući da Vam je poznato da su Makedonci u RH, samo iz Državnog proračuna dobili preko 96.000 eura prošle godine. Mi ne tražimo reciprocitet, no implementacijom bilateralnog sporazuma tražimo određenu financijsku potporu za “hladni pogon” ZHRM. Ovdje očekujem da će nam se i naši prijatelji Makedonci u RH pridružiti i pomoći pri lobiranju kod meritornih institucija.

Kakve su Vaše sprege sa Zajednicom Makedonaca u R. Hrvatskoj?

Kontakti sa ZMRH postoje, no nisu na zadovoljavajućoj razini, zato što trebamo biti most između naših dviju domovina i u budućnosti moramo puno intenzivnije surađivati. Intenziviranje suradnje i rad na zajedničkim projektima će nam, isto tako, biti jedan od prioriteta u ovoj godini.

Zbog čega ste prihvatili biti predsjednica Zajednice Hrvata u R.M.?

Ulogu predsjednice ZHRM prihvatila sam prije svega zbog jasne vizije koju imam o boljitku ZHRM (puno transparentnog i timskog, što profesionalnijeg rada...) i Hrvata u Makedoniji (izrada baze podataka i pomoć pri zapošljavanju, upisima,

stipendijama i drugo), no i ljubavi prema Hrvatskoj i Makedoniji. Mislim da naše zajednice mogu puno toga odraditi za još bolju međudržavnu suradnju na svim razinama.

Tko je privatno mr. sc. S. Trojačanec?

Još uvijek sam magistra medicinskih znanosti i trenutno intenzivno radim na finalizaciji doktorata, tako da mi je trenutno završetak istog najvažniji prioritet. Radim na Fakultetu poljoprivrednih znanosti i hrane u Skopju kao asistent iz predmeta fiziologija, anatomija i reprodukcija domaćih životinja pri Katedri za stočarstvo, aktivno se bavim planinarenjem već više od 10. godina, član sam još nekoliko društava, no prije svega sam majka dvoje mladih srednjoškolaca Filipa (18) i Mateja (15) i supruga. Znete, bez zdrave obitelji i njihove velike potpore, moje obveze predsjednice Zajednice teško bih uskladiti sa svim ostalim životnim obvezama.

Marina A. Vujaklija

OD MAKEDONIJE, PREKO SLOVENIJE U HRVATSKI SABOR

- Svojim izborom za zastupnika u Saboru dokazao sam da i Romi mogu biti na ovako visokim demokratskim pozicijama

- Rođen sam u selu Tearce, općina Tetovo, R. Makedonija

Vi ste prvi zastupnik u Saboru R. H. iz redova romske nacionalne manjine. Je li to satisfakcija za romsku manjinu na ovim prostorima?

Ja sam prvi Rom u Hrvatskom saboru i ponosan sam što ću ući u njegovu povijest, ali ne samo za romsku nacionalnu manjinu, nego i za druge nacionalne manjine koje zastupam: romsku, njemačku, austrijsku, bugarsku, ukrajinsku, rusinsku i vlašku. Bez obzira što ja govorim kao Rom i zastupam svoju manjinu, trudit ću se zastupati sve podjednako, a posebno ću se posvetiti

Romima koji imaju jedan specifični problem i u Hrvatskoj i u Europi. Meni je drago što sam prvi Rom u Hrvatskom saboru, ali zastupat ću i sve druge manjine s njihovim prijedlozima, prioritetima i potrebama, pa nadam se da će oni preko mene biti pravedno zastupljeni u Saboru. Vjerujem da ću uskoro stupiti u kontakt sa svim asocijacijama manjina koje zastupam kako bih mogao zalagati se za njihove zahtjeve. Sve bi ovo trebali zahvaliti Zakonu o nacionalnim manjinama koji je izglasan u 2002. godini kad smo svi mi postali čimbenici u pravnom sustavu R. Hrvatske, čemu je najviše doprinijela Račanova vlada. Danas u 2008. godini svojim izborom za zastupnika u Saboru dokazao sam da i Romi mogu biti na ovako visokim demokratskim pozicijama.

Prema posljednjem popisu, koliko postotaka Roma ima u R. H.?

9.994, ali u drugom mandatu povećali smo se na blizu 11.000 Roma, a neslužbeno nas ima preko 50.000. Moj je cilj da se svi Romi koji žive u Republici Hrvatskoj ne srame onime što jesu, jer s tim automatski dobivamo više mjesta u Saboru. "S jednim kamenom se kuća ne gradi", pa zato pozivam sve Rome da se deklariraju kao Romi i da se ne srame što su Romi, jer smo mi većinski broj od svih nacionalnih manjina, počevši od Albanaca, Makedonaca, Turaka, pa i Bosanaca. Ako sam se ja mogao izjasniti kao Rom i dobio saborsko mjesto, zahvaljujući i bivšoj i sadašnjoj vladi, onda mogu se izjasniti i svi Romi koji žive i rade u R. Hrvatskoj.

Što za Vas osobno znači ova funkcija?

Svakako je veliko zadovoljstvo kad se ispunisan i želja. Želja mi je ne samo predstavljati i zastupati samo Rome, nego i sve druge nacionalne manjine. Priznajem da mi je ovo prvi ovakav posao, a dobro sam prihvaćen u Hrvatskom saboru od svih stranaka. "Ko pita – ne skita", pa ako nešto ne znam ne sramim se pitati, jer nitko nije

sveznajući, pa često kažem da ako nisam dovoljno pitao ne bih došao na ovo mjesto.

Kako Romi koji žive i rade u R. H. gledaju na ovu Vašu poziciju?

Postoji jedna bolest. Romi gledaju Memedija i to većina njih kao uspješnog čovjeka koji je došao do saborskog zastupnika, ali s jedne strane drugi dio Roma, od kojih sam imao i protukandidate, pričaju da nas sad Memedi neće zastupati, da će se obogatiti... Ja to zovem jednom neizlječivom bolešću, koja se pretapa u ljubomoru i zavist. Međutim, otkada sam postao sabornik posjetio sam sve romske i druge zajednice u Hrvatskoj. Pri tom sam pokazao da Memedi nije ono što su oni mislili, jer ja sa svakim stanem na cesti i popričam. Još uvijek u Sabor dolazim tramvajem iako imam pravo na službeni auto od doma do ovdje, ali ja sam takav čovjek koji želi biti među ljudima i da sazna što oni žele, pa da si zadam zadatak kako to riješiti: ne putem galame ili eksplozije (kako što znam reći), nego mirnim putem. Meni je važno da sve saborske manjine sukladno zakonima surađuju i s predsjednikom Vlade i sa saborskim zastupnicima. Samo na taj način možemo riješiti probleme. U ove četiri godine mog mandata nastojat ću da budu primjenjeni svi ustavni zakoni za naše nacionalne manjine i da oni dobiju ono što im pripada. A Romi, koji nemaju nastavu na svom jeziku, da imaju dva do tri puta tjedno sate na svom izbornom romskom jeziku. Jedino čime mogu biti zadovoljan je to što ove posljednje dvije godine i Romski srednjoškolci i studenti imaju mogućnost daljnjeg usavršavanja, a ja ću se u svom mandatu truditi da to imaju i sva djeca nacionalnih manjina Hrvatske. Sad bih htio reći nešto o nezapošljavanju. Prošla je Vlada potrošila oko 300.000 kuna za subvencije nezapošljavanja, pri čemu su Romi bili uposleni na općim radovima, ali oni koji se obrazuju nisu se mogli zaposliti zato što nisu imali radno iskustvo. Zato sada nemamo toliko Roma u institucijama poglavarstva, pravosuđa, ministarstva, ali... očekujem prema onome što smo potpisali i po proračunu da se Romi koji su završili srednju ili višu školu zaposle u tim institucijama, kao pripravnici... Na primjer: ako imamo jednu osobu u policijskoj upravi u Petrinjskoj on bi radio kao referent na "prijavu-odjavu" ili na neke druge funkcije, pa poslije godinu dana usavršio bi svoj rad i praksu,

a nadležni bi ga zadržali kao osposobljenog djelatnika. To je moj prijedlog. Jer ovako kad tražite posao morate imati barem 5 godina radnog staža.

Koje je Vaše podrijetlo i od kada ste u Hrvatskoj?

Rođen sam u selu Tearce, općina Tetovo, R. Makedonija, 1956 godine. Potječem iz kovačke obitelji, a moj je otac radio u tada velikoj tvrtki, koja se zvala TEC Jegunovce. Bilo nas je sedmero djece, a moj, sada pokojni tata, radio je i sve nas je školovao. Sjećam se, uvijek je govorio da je škola – znanje! Još onda je znao da su djeca kapital roditelja. Poštovao sam i dandanas poštujem svoje roditelje. U 1975. godini dobio sam posao u Mariboru, R. Slovenija, ali po tri mjeseca dolazim raditi u jednom ribnjaku i odmah sam dobio stan. Već sam bio oženjen, ali još nismo imali djece. Zatim sam došao u Hrvatskoj gdje sam radio još za nekoliko velikih tvrtki, pa sam 1985. godine odlučio sam doći u Zagreb. Sve sam ostavio, ali već za godinu dana imao sam svoju kućicu. Radio sam dvije smjene, pa sam kupio gradilište u Resniku, kao prvi Rom koji se tamo nastanio, ali nitko nije znao da sam Rom. Znali su me kao Makedonac, ali bez obzira svi su me smatrali kao "svoj čovjek". Svi u susjedstvu smo išli na naše i njihove vjerske praznike, a djeca su tamo završili škole. Sa suprugom zajedno smo studirali i tako se upoznali, pa poslije nekoliko godina i oženili. Ona sada radi kao predstojnica udruge "Bolja budućnost", a u svojim dosadašnjim aktivnostima postigla je velike rezultate. Imamo tri sina, dvije snahe i tri unuka, jedan dečko i dvije curice. Doma nas ima desetoro i još uvijek živimo u zajednici u obiteljskoj kući u Resniku. Jako dobro se slažemo i sa sinovima i sa snahama, pa uvijek ističem da u R. Hrvatskoj nema boljih snaha od mojih. Svi su završili škole i rade na dobrim poslovima, ali sva primanja i moja i njihova dolaze u jednu zajedničku kasu. Nisam neki diktator, to ne mogu reći, drago mi je što sam sretan kako u braku tako i s mojom djecom, ali svi mi zajednički razgovaramo i planiramo naš zajednički život. Nikada nema svađe u kući, a gdje nema svađe ima i razumijevanja. Kada ja i moja supruga ustanemo, ujutro nas čeka kava. To se u ova vremena rijetko događa.

Marina Apostolovska – Vujaklija

NACIONALNE MANJINE U OSIJEKU

*Nedavno je u Osijeku promovirana jedna jako značajna knjiga:
NACIONALNE MANJINE U OSIJEKU*

Izdavač je Anto Đapić, gradonačelnik grada Osijeka, koji je u predgovoru napisao: “Knjižica koja je pred Vama ima višestruku vrijednost – ona opisuje povijest i sadašnjost našega grada te vrijednosti koje želimo živjeti i njegovati u budućnosti. Stupanj demokracije neke zajedni-

ce zrcali se u njenom odnosu prema manjinama. Taj odnos, iako se prvenstveno temelji na zakonima neke države koji uređuju položaj i prava manjina, ne može biti samo mrtvo slovo na papiru, brojka u proračunu ili deklarirana snošljivost prema nekom drugom kulturnom, vjerskom ili etničkom identitetu. Kao i u svakom drugom međuljudskom odnosu, poštovanje i

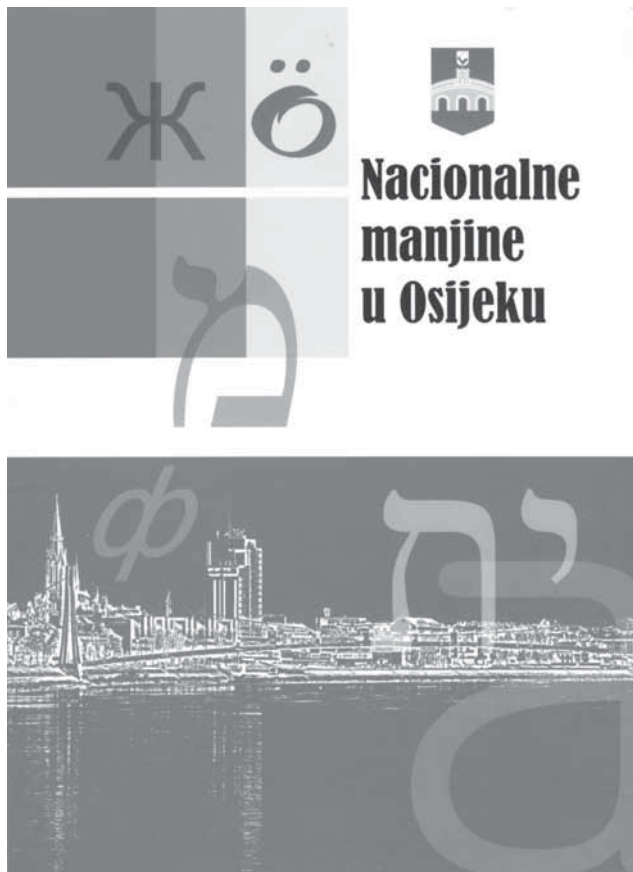
uvažavanje ne trpe prijetvornost, a povjerenje, kao temelj tog odnosa, izgrađuje se godinama i svakoga dana potvrđuje.”

Glavna i odgovorna urednica ove knjige, Mirjana Smoje, na promociji je rekla:

“Činjenica je da se uz grad Osijek često povezuju značajke: višenacionalan, različitih jezika, kultura, vjera i običaja naroda, koji su svojim djelovanjem umnogome pridonijeli gospodarskom i kulturnom uzdizanju grada uz Dravu. Stoga je s razlogom Gradsko poglavarstvo donijelo odluku izdavanja publikacije o nacionalnim manjinama u gradu Osijeku... Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2001. u Republici Hrvatskoj registrirane su 22 nacionalne manjine koje su zastupljene u gradu Osijeku. Doduše, neke su dio ovih prostora desetljećima, dok veći dio nacionalnih manjina svoju opstojnost na ovim prostorima mjeri stoljećima... U takvom razmišljanju predajemo vam knjigu koja nas obvezuje. Ona je kao poruka budućnosti, za koju se i u ovoj prilici može reći da je počela, koja ima zapisane tragove o svojim polazištima i o tome što joj je prethodilo u proteklim stoljećima.”

Dugačka je povijest Osijeka. Ali dugačak je i spisak nacionalnih manjina što žive i rade na ovim prostorima. U knjizi NACIONALNE MANJINE U OSIJEKU možete naći podatke o: Albancima, Austrijancima, Bošnjacima, Crnogorcima, Mađarima, Makedoncima, Nijemcima, Risinima i Ukrajincima, Slovacima, Slovencima, Srbima i Židovima.

M. A.V.

РАСПЕАНА МАКЕДОНИЈА ВО “ГАСТРО ГЛОБУС”

Многу наши сонародници и нивните хрватски пријатели по дочекот на Новата 2008 година, со голем интерес ја очекуваа прославата на традиционалата “Македонска вечер”, нашата Василица. Како и во минатите години, УО на МКД “Охридски бисер” од Загреб ги вложи сите напори и ја организира посакуваната манифестација, па така престижниот ресторан “Гастро Глобус” на 11-ти јануари 2008-та, срдечно ги дочека гостите.

Музичкиот ансамбл “Боџи” од Битола, на гостите им посака добредојде со песната “Зајди, зајди јасно сонце”. Првиот аплауз за нивната изведба се потврди со појавувањето на загребскиот градоначелник Милан Бандиќ, кој во придружба на своите соработници, донесе голема украсена кошница со хрватски и македонски специјалитети, па потоа се придружија на прославата.

Посебна чест ни укажаа поканетите гости: Александар Толнауер, претседател на Советот за национални малцинства при Владата на РХ, Амбасадата на РМ во РХ – Стојан Руменовски – вршител на работите, Данчо Петровски, министер-советник и воениот аташе, генералот Драган Андрески, Ангел Митревски, претседател на Заедницата на Македонците во РХ, Кирко Велински, протоереј на МПЦ во РХ и Димитрије Трифуновски, претседател на Здружението на Македонците од Република Српска. На прославата, покрај загребските посетители, драги гости беа и членовите на нашите македонски друштва од Риека, Сплит и Пула и група Македонци дојдени од Австрија.

На почетокот на вечерта Горан Колески и Орце Ламбевски, во името на Друштвото, ги поздравила поканетите гости и сите присутни, а Стојан Руменовски до сите присутни и гостите од Владата упати честитки за Новата година, Божиќ и традиционалниот македонски празник Василица и истакна дека Хрватска е една од ретките европски земји кои ги помагаат малцинствата, а меѓу нив и Македонците.

“Ugodno se osjećam s Makedoncima. Pozdravljam novi saziv Hrvatskog Sabora u nadi da će nam osigurati

sredstva za rad nacionalnih manjina. Zahvaljujem u ime Savjeta na pozivu i čast mi je biti s Vama. Upućujem Vam pozdrave i budite svoji”, задоволно ги поздравил гостите Александар Толнауер.

Градоначалникот Милан Бандиќ, дочекан со аплауз рече: “Srdačno Vas pozdravljam i izražavam zadovoljstvo što sam opet s Vama. Zahvaljujem na pozivu i čestitam Vam Božić riječima Hristos se rodi! Volim Tošinu pjesmu “Zajdi, zajdi jasno sonce” i imam želju čuti je”.

Ангел Митревски ги поздравил присутните и упати честитки со желба Новата година да биде подобра од минатата. На сите им посака пријатно дружење.

“Боџи” со своите прекрасни интерпретации на македонски, влашки, далматински, загорски и славонски песни и ора никого не го оставил рамнодушен, па создадоа весело расположение. Ората се виеја низ целата сала, а беа исполнети и посебни желби на поединците.

Во меѓувреме, топли поздравил на гостите им упати и Ванчо Андонов, еден од најстарите членови на Заедницата, кој потсети дека пред 40 години, во 1968-та година, беше организирана првата Македонска вечер во Загреб.

Организацијата на оваа манифестација остварена е со финансиски средства од Советот за национални малцинства при Владата на Република Хрватска.

Расположението на присутните се подигна со организираната томбола потпомогната од многубројните спонзори: “Алкалоид – Загреб”, “Бразил” д.о.о. – Карловац, “Кроација Аерлаинс” – Загреб, “Еко-санитација” – Загреб, галерија “Горета” – Загреб, “Крарис” д.о.о. – Загреб, Никола Гроздановски – сликар, “Похижек” – Сесвете, “Гастро Глобус” – Загреб, ресторан “Златни кокош” – Сесвете, Сашо Петрошевски-Новак – сликар, “Сип сувенири” – Дуга Реса и “Загребачка пивовара”, на кои МКД “Охридски бисер” најсрдечно им се благодарувал. Најсреќна беше брачната двојка Маца и Иван Кос, кои ја добија сликата на Тоше Проески – донација на галеријата “Горета”.

Марко Паризоски

ПЕТТА МАКЕДОНСКА ВЕЧЕР

Оваа година “Петтата македонска вечер” во Осиек ќе ми остане во убаво сеќавање поради убавите впечатоци и беспрекорната организација од страна на МКД “Браќа Миладиновци”. Подготовките за Вечерта започнаа неколку месеци порано, за таа да може да се одржи на 8-ми март годинава, токму на Денот на жената. Друштвото за свој простор ја избра големата сала на Студентскиот центар, поради нејзиниот капацитет, бидејќи во Осиек веќе неколку години по ред се бара карта повеќе за овој настан. Воопшто не се изненадив кога ги информирав своите пријатели, кои веднаш прифатија да присуствуваат на манифестацијата (иако за студенти цената од 130 куни беше висока), со единствена желба да бидат со мене, покажувајќи ми колку ја ценат мојата македонска култура и обичаи. Особено сакаа да чујат како звучи нашата народна музика во интерпретација на “вистински” Македонци, членовите на ВИС “Браќа Чиртоски”, кои за оваа пригода допатуваа од Прилеп. Облечени во прилепско-мариовски носии, шестмината музичари во текот на целата вечер ги развеселуваа 250-те посетители. Иако се подготвував за доверената улога “водител на манифестацијата”, не ми беше тешко нашите гости да ги прошетам по Осиек за да го видат “Градот на Драва”. Доброто расположение не ни го расипа ни уморот од одењето по градот, ниту ладниот ветер и дождот.

Салата на Студентскиот центар беше украсена во црвено-жолти бои. Облечени во народни носии, јас и Сања Бузациќ, како водителки, ги пречекувавме гос-

тите, а според традицијата, се служеше македонска “Мастика”.

Програмата ја започна организаторот Звонимир Мишо – Папо со досетки и шеги, кои ја загрејаа публиката, а потоа настапивме Сања и јас. Претседателката на МКД “Браќа Миладиновци”, Јагода Тренеска – Цветичанин ги поздрави гостите: членката на поглаварството на Осиечко-барањската жупанија, Гордана Кибел, поглаварството на Град Осиек што го претставуваше Маргит Зориќ, делегацијата од Р. Македонија – учесниците на 15-от Осиечки саем (од Скопје, Битола, Прилеп, Штип, Винаца...), претставникот на МНМ во Осиечко-барањската жупанија, Драгољуб Сиљаноски, претставникот на МНМ за град Осиек, Марија Чинчурак и многу други.

Следеше настапот на пејачката група “Вардарки” во придружба на гостите од Прилеп. Програмата беше збогатена и со настапот на солистките Ксенија и Сара-Елена Менковски од Осиек, како и со солистот Нино Величковски од Куманово во придружба на неговите пет тамбураши. Наизменично со македонските песни и ора, се изведуваа и популарни хрватски песни, за да бидат задоволни сите присутни на оваа двојазична мултикултурална манифестација.

Збогатеното мени со традиционалното “тавче гравче” како и богатата томбола ја направија вечерта уште побогата. Со многу песни, многу ора, забавата траеше сè до раните утрински часови.

Текст: Бранка Јањиќ
Фото: Драгољуб Сиљаноски

ИЗЛОЖБА НА МАКЕДОНСКИОТ ЗБОР ВО ХРВАТСКА

“Еден народ кој ги цени и негува сопствената историја, јазик и култура и на тој начин се претставува на просторите на кои се наоѓа, не може никогаш да го смени својот идентитет, па така ни своето име”, рече претседателот на Заедницата, Ангел Митревски

Во Задар, самото срце на Јадранот, во при-дружба на мистичните тонови на “при-родниот оркестар”, морските оргули, во Научната библиотека на 10 март година-ва, во организација на МКД “Билјана” беше отво-рена изложбата “Издаваштво и информирање на Заедницата на Македонците во РХ”. Изложбата го опфаќа комплетниот опус на 16-те издадени книги од Заедницата, од нејзиното формирање до денес, како и сите броеви на списанието “Македонски глас”, а кои ги има вкупно 52. Таа беше збогатена и со други книги од македонски и хрватски автори кои се дел од библиотеката на Друштвото од За-дар.

Програмата ја започна Елизабета Петровска со рецитал на стихотворби од збирката поези-ја “Бели мугри” од Кочо Рацин, со што се стави акцент на 100-годишнината од неговото раѓање и 65-годишнината од неговата смрт, а воедно тоа беше и вовед на ова значајно одбележување кај сите Македонци во светот. Претседателката на МКД “Билјана”, Мирјана Мајиќ, со воведен говор ги поздрави гостите и најнапред и даде збор на до-маќинката, директорката на Научната библиоте-ка, Миленка Буквиќ, која рече:

- Zajednica Makedonaca u RH jedna je od naj-aktivnijih manjina koja djeluje kao kulturni ambasador Makedonije u Hrvatskoj sa zadaćom očuvanja nacio-nalnog identiteta, njegovanja makedonskog jezika, folklor, pisane riječi, kulturnih i drugih veza s Make-donijom. U Zadarskoj županiji živi oko 200 Makedo-naca koji preko MKD-a “Biljana” izvrsno surađuju s

Gradom i Županijom i tako njeguju svoju etničku tra-diciju i kulturnu baštinu, a samim time učvršćuju vezu između Makedonije i Hrvatske. Ova izložba predstavl-ja samo dio aktivnosti Makedonaca u Hrvatskoj jer u svakoj sredini, ma kako malobrojni bili, Makedon-ci ostavljaju dojam vrlo povezane zajednice koja je aktivna na svim društvenim poljima. Čestitam i želim Vam i nadalje uspješan rad.

Мирјана Мајиќ го прочита и поздравното писмо од главната уредничка на “Македонски глас”, Марина Апостоловска, која, за жал, беше спречена да присуствува на отворањето на из-ложбата, но во кое стоеше дека е горда што и таа дала скроман придонес во реализацијата на јуби-лејниот 50-ти број на списанието, со што само се потврдува големата активност на Македонците како национално малцинство во Хрватска – еден настан должен за почит и пиетет.

Првиот главен уредник на “Македонски глас” и воедно автор на првата книга печатена од Зданицата, Огнен Бојаџиски, зборувајќи за изложбата ги потсети присутните на илјадалетните врски на културата и писменоста кои се создавале уште во времето на античките држави Далмација и Македонија.

– Врските помеѓу Охридската епископија, Салона и подоцна Задарската надбискупија, воспоставени се благодарейќи на Еразмо Ротердамски или Охридски, кој живеел во 3-от век, а кого кралот Диоклецијан го протерал од Охрид. Постои една книга од “таткото” на хрватската историографија, трогирчанаецот Иван Луциќ, кој бил долгогодишен библиотекар во Ватикан и кој опишал прекрасни примери на соработка меѓу античките Пелазги, најстарите жители на Македонија и староседелците на Далмација, сè до пропаѓањето на Римското царство. Културните врски паѓаат во вода кога луѓето ги забораваат, а тие се најтрајните врски како и христијанските корени и ние немаме право да ги забораваме, туку да ги развиваме. Кирилицата денес стана службено писмо на ЕУ. И Македонците се служат со кирилично писмо. Јадра или денешен Задар имаше можност да ја обнови својата Катедра на Македонистика. Овие книги овде се само еден дел од взаемните културни врски бидејќи светот егзистира само во разликите, со почитување на индивидуалитетот и сопствената култура. Така и ние овде се запознаваме со една култура, можеби инаква, но култура која тлеела, како понорница патувала до овие простори.

Потоа Елизабета Петровска одрецитира две песни од својата збирка поезија “Солзи полни насмевки”, исто така печатена од Зданицата, а по рециталот следеше настап на пејачката група “Момо бисерни” при МКД “Охридски бисер” од Загреб, кои отпејаа неколку македонски народни песни.

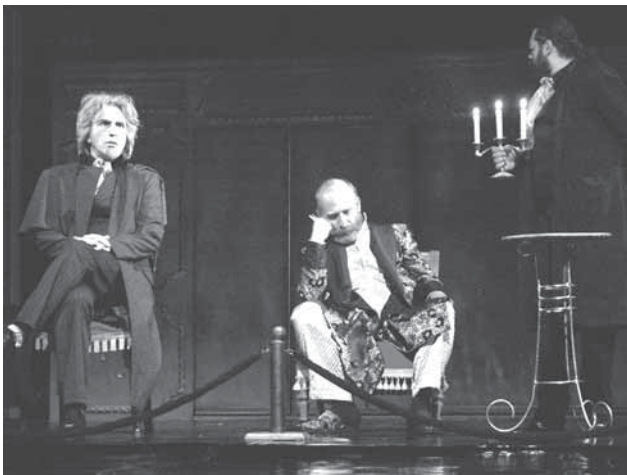
Претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Ангел Митревски, ги поздрави домаќините и гостите и се заблагодари на нивната заинтересираност за изложбата, а посебно се заблагодари на многубројните медиуми кои го следеа отворањето, како и на Советот за национални малцинства при Владата на РХ за финансиската поддршка за печатење книги и списанија и организирање на вакви културни манифестации. На крајот нагласи дека еден народ кој ги цени и негува сопствената историја, јазик и култура и на тој начин се претставува на просторите на кои се наоѓа, не може никогаш да го смени својот идентитет, па така ни своето име. Со тоа тој и службено ја прогласи изложбата за отворена, која посетителите можеа да ја разгледуваат до 21 март.

Потоа, прославата продолжи со дружење на богато подготвениот коктел.

Текст и фотографии:
Е. П. и Е. Л.

ПРЕТСТАВЕН МАКЕДОНСКИОТ “РЕВИЗОР”

Македонија е “театарски феномен” со драмски уметници кои се едни од најдобрите на Балканот – изјави Мирко Краљев за настапот на македонскиот “Ревизор” во Хрватскиот народен театар во Загреб.

Како дел на соработката за културна размена меѓу Македонскиот и Хрватскиот народен театар, во Загребскиот ХНК на 27 јануари 2008 година гостуваше Драмата на МНТ од Скопје со претставата “Ревизор” од Н. В. Гогољ, во режија на реномираниот македонски режисер Владимир Милчин.

Прес-конференцијата за новинарите што се одржа на 24 јануари 2008 година во ХНК, ја отвори директорката на Драмата на Хрватскиот народен театар, Сања Ивиќ, со информација дека оваа соработка помеѓу двата театри трае од минатата година, кога ХНК гостуваше во Скопје со претставата “Хасанагиница”, а ова гостување на МНТ е всушност возвратна средба кога ХНК е во улога на домаќин. Таа рече дека нивното гостување во Скопје беше одлично прифатено и дека тие секако ќе се потрудат како добри домаќини да возвратат на еднаков начин. Новинарите кусо ги поздравиле и интендентката Ана Ледерер. Потоа советникот за култура на Хрватската амбасада во Скопје, Мирко Краљев, кој беше прогласен за почесен глумец на МНТ за големите заслуги во обновувањето и продлабочувањето на културната соработка помеѓу Хрватска и Македонија минатата година во Скопје, на гостите им се обрати со неколку пофални зборови при што истакна дека Македонија е “театарски феномен” со драмски уметници кои се едни од најдобрите на Балканот.

Директорот на Македонскиот народен театар, Сашо Миленковски, се заблагодари на големиот интерес за нивното гостување во Хрватска. Тој зборуваше за сегашните случувања во матичната куќа и ги најави клучните претстави и настани за оваа година. Рече дека сè повеќе внимание им се посветува на младите во театарот како идеја со која се креира иднината на театарското творештво, а посебно во музичките фестивали и “stand-up” комедиите кои се планираат во репертоарот за ова лето.

За претставата “Ревизор”, која е една од најпознатите комедии во светската драмска литература и секогаш актуелна и современа, спомна дека се наоѓа на

редовниот репертоар на МНТ, но дека им е ова прво гостување надвор од Македонија со таа претстава. Во неа настапуваат: Владо Јовановски, Сашка Димитровска, Камка Тоциновски, Оливер Митковски, Даница Георгиевска, Јордан Симонов, Емил Рубен, Владимир Ендровски, Трајче Георгиев, Магдалена Ризова-Черних, Зоран Љутков, Петар Арсовски, Кирил Коруневски, Александар Шехтански, Гораст Цветковски, Катина Иванова, Искра Ветерова и Славиша Кајевски. Сценотографијата ја потпишува Крсте Цидров, музиката Марјан Нечак, а костимограф е Марија Пупучевска. На крајот, Миленковски се заблагодари и на добрата соработка со Амбасадата на Македонија во Загреб, од која на конференцијата беа присутни вршителот на работите, Стојан Руменовски и советникот, Данчо Петровски.

Претставата во ХНК беше изведена на македонски јазик, но беше титлувана на хрватски. Глумците мајсторски, во современ стил, ја одиграа најпознатата драма на рускиот романописец, раскажувач и драматург Гогољ, која по својата содржина, критикувајќи ги моралната изопаченост, ниските општествени вредности и лицемерството, се смета за бесмртна и вечна. Затоа не нè изненади долготрајниот аплауз од воодушевената публика.

По претставата, домаќините од ХНК за гостите и нивните пријатели подготвија коктел за дружење и размена на впечатоците. Во разговорот за “Ревизор”, режисерот Владимир Милчин рече дека е бескрајно тешко да се режираат драмски текстови за кои сите знаат сè, кои се дури и на списокот на обврзните лектури, а сепак да се направи нешто ново, единствено, воедно и препознатливо. Подготовките за претставата траеле полни четири месеци. Тој како долгогодишен професор по актерска игра на Факултетот за драмски уметности во Скопје, ја имал честа на оваа претстава да работи со повеќето свои студенти. Еден од нив, Владо Јовановски, кој во претставата ја игра главната улога на градоначалникот на едно провинциско руско село, Антон Антонович, рече дека премиерата на “Ревизор” била одиграна во октомври 2006-та година во Скопје, а сега се водат разговори да гостуваат со неа и во Московскиот театар. Тој изјави дека е мошне задоволен од срдечниот прием и гостопримството на хрватските домаќини и изрази желба за повторна средба со нови проекти во рамките на оваа културна соработка.

Текст и фото: Е. Петровска

NENAD JOVANOVIĆ, novinar u samostalnom srpskom tjedniku „NOVOSTI“, što ga izdaje Srpsko narodno vijeće iz Zagreba i Vukovara

OD ELEKTROTEHNIKE DO PERA

Htio to netko priznati ili ne, u suradnji s HDZ-om Ive Sanadera, kakav god da je, za Srpsku zajednicu učinjeni su veći pomoci nabolje nego prije 2003. godine, iako bi oni mogli biti i brži

Tko je Nenad Jovanović i kad ste se počeli baviti novinarstvom?

Kao čovjek koji ima diplomu inženjera elektrotehnike, ja sam jedan od onih novinara koji potvrđuju tezu Marka Twaina, kao i Karela Čapeka, da u novinarstvu ima više pripadnika drugih struka i zanata nego onih koji su se formalno školovali za taj posao. Također sam jedan od onih koji su svoj dodatni posao pretočili u osnovni. Naime, za vrijeme studija pisao sam za tadašnje omladinske listove, od fakultetskih i općinskih koje sam i uređivao, do “Poleta” i “Studentskog lista”, a kasnije i “Fokusa” iz Zadra koji je počeo kao omladinski, a završio kao politički, možda i previše politički obzirom da ga je 1991. Tuđmanov režim praktički zabranio. Krajem 80-ih, kada sam radio u tvrtki “Rade Končar”, osim u omladinskim, pisao sam i u srpskim listovima, pa sam i zbog toga uzeo višegodišnji “odmor” koji sam proveo u Nišu, zavičaju moga oca, gdje sam napravio malu pauzu u novinarstvu. Nakon povratka u Zagreb tokom 1999. uključio sam se u produkciju listova srpske zajednice u Hrvatskoj, od tjednika “Novosti” u čijem sam radu prisutan od osnivanja, preko “Prosvjete”, pa do lista za djecu “Bijela pčela” i mjesečnika “Identitet” s kojim sam ranijih godina više surađivao. Usporedo s tim angažmanom, od

2002. godine sam i dopisnik “Tanjuga” iz Hrvatske.

Zanimljivo je da je sam početak mog novinarskog posla, o čemu iz te perspektive nisam imao pojma, datira u početak 70-ih kad mi je kao učeniku petog razreda priča nagrađena na konkursu “Večernjeg lista”, što je rezultiralo mojim dvonedjeljnim boravkom na moru u Baškoj. Kasnije bavljenje novinarstvom također mi je priskrbilo putovanja po regiji, ali ne tako vesela i razigrana kao što je bilo ono prvo.

Koja je osnovna koncepcija Vaših novina?

Koncepcija, a time i sadržaj “Novosti” bili su u dobroj mjeri određivani sredstvima za financiranje. Ono što je bilo zajedničko u izlaženju onih prvih godina kada je svaki izišli broj uz održan sedmični ritam izlaženja bio uspjeh sam po sebi u periodu od 2003. godine kada je dotok sredstava institucionaliziran preko Savjeta za nacionalne manjine jeste nastojanje da se zabilježi ono značajno što se desilo u srpskoj zajednici ili je povezano s njom, ali i da se ne zabijamo u svojevrsni geto i da u duhu činjenice da smo i mi koji te novine uređujemo i oni koji te novine čitaju, na kraju krajeva građani ove zemlje, pišemo o svemu onome što bi bilo relevantno za hrvatsko društvo, ali i regiju, nastojeći pri tome da o svemu tome damo neki svoj specifični “serbian point of view”. Osim što se ne povlačimo u geto, nastojimo biti otvoreni prema svim mišljenjima, pa zato i ne čudi što su naši suradnici i svećenici Srpske pravoslavne crkve, ali i nevladini aktivisti i pristalice da tako kažemo, ljevičarskih ideja. U svakom slučaju, nastojimo da prikupimo što kvalitetnije autore od kojih su mnogi javnosti poznati i iz drugih, tiražnijih medija.

Koliko aktualna politika “sudjeluje” u realizaciji novina srpske nacionalne manjine u Hrvatskoj?

Pitanje Srpske zajednice, a taj pojam koristim obzirom na ulogu koji su Srbi imali u povije-

sti i razvoju Hrvatske, njihov dugogodišnji status konstitutivnog naroda i ravnopravnog političkog faktora u Hrvatskoj, a konačno i na činjenicu da su i nakon svih ratova, egzodusa i zatajivanja svog nacionalnog bića od strane dijela svojih sunarodnika, Srbi nakon Hrvata uvjerljivo najmnogobrojnija nacionalna zajednica, esencijalno je u stvaranju i praćenju hrvatske politike prema nacionalnim manjinama. Sva pitanja manjinskih prava i njihovog položaja prelamaju se kroz prava i položaj Srba koji u glavama mnogih vuku stigmu agresora i zločinaca iz proteklog rata, uz opterećujuća pitanja presporog povratka i upitnog ostanka – od obnove kuća do konvalidacije staža ili ekonomskog razvoja povratničkih područja.

Iako smo s predratnih 12,7 % od prije rata svedeni na 4,54 %, iako se s pravom može posumnjati u taj podatak, mnogi nas se u vrhovima političkih stranaka boje, o čemu svjedoči nastojanje tadašnje “Račanove vlade” da Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina bude što rigidniji i da onemogući stvaranje koordinacija na državnom nivou, već samo do županijskog u cilju da se oteža stvaranje konzistentne politike na državnom nivou. Pitanje financiranja i omogućavanja rada manjina na državnom nivou u smislu stvaranja njihove pravne osobnosti jedno je od točaka koje su poslanici manjina naveli u sporazumu s HDZ-om. Strah od Srba kao suviše utjecajnog i glasnog političkog faktora vidljiv je i u pokušajima stvaranja podjela unutar srpskih redova, pri čemu disidenti i da tako kažemo “vječni konkurenti” u odnosu na Srpsko narodno vijeće i SDSS uvijek imaju podršku određenih političkih krugova – to je bilo u vrijeme prije izglasavanja Ustavnog zakona o manjinama, a to se vidi i prilikom parlamentarnih, manjinskih i lokalnih izbora. Činjenica je da su i pored svih, često i prljavih, pokušaja pojedinaca i grupa, Srbi u Hrvatskoj prepoznali SDSS i SNV kao svoje političke reprezentante, što su pokazali i manjinski i parlamentarni izbori održani prošle godine. Ovo je prilika i da se rastumači odnos između Srba i dvije najjače političke stranke. Istina je da su Srbi kao pojedinci otvoreniji prema SDP-u, ali je činjenica da je taj isti SDP pod vodstvom Ivice Račana, Srbima od 90-ih naovamo više puta “zabio nož u leđa”, ponašajući se prema njima kao još rigidnija kopija onog Tuđmanovog HDZ-a. Htio to neko priznati ili ne, u suradnji s HDZ-om Ive Sanadera, kakav god da je, za Srpsku zajednicu učinjeni su veći po-

maci nabolje nego prije 2003. godine, iako bi oni mogli biti i brži. S druge strane, i SDP dolaskom Zorana Milanovića na njegovo čelo ima prilike da se reformira, pa i u odnosu prema Srbima i samim tim im postane prijemčiviji partner.

Kako se tretiraju mediji nacionalnih manjina u Hrvatskoj ?

Pitanje odnosa hrvatskih vlasti i društva prema manjinama u području informiranja kompleksno je pitanje. S jedne strane pridaje se pažnja novinskoj i izdavačkoj aktivnosti manjina, o čemu svjedoči velik broj izdanih knjiga i publikacija. Pitanje prisustva manjina u lokalnim elektronskim medijima već je lošije riješeno jer uz sredine gdje postoje kvalitetne emisije na jezicima manjina, postoje i znatno brojnije gdje se ne poštuju ustavni zakon i drugi propisi koji reguliraju tu materiju. Pitanje manjina u državnim elektronskim medijima posebno je loše riješeno, pogotovo ako se za usporedbu uzme praksa u nekim susjednim zemljama. Za ukupno 22 manjine u Hrvatskoj, ne računajući emisije vijesti, na raspolaganju je tek 45 minuta TV emisije “Prizma” nedjeljno i emisije “Agora” na hrvatskom radiju. U odnosu na stanje u Srbiji odnosno u Vojvodini gdje nacionalne manjine imaju i svoje redakcije i višesatno emitiranje programa na svojim jezicima tokom dana, čak i uz činjenicu da “Prizmu” i “Agoru” rade profesionalci koji prema manjinama imaju prijateljski odnos, stanje prisustva manjina u elektronskim medijima u Hrvatskoj je loše i zavređuje promjenu.

Marina A. Vujaklija

ЗАДУШНИЦА ВО РИЕКА

Македонската Православна Црковна Општина “Св. цар Константин и царица Елена”, организира богослужба – предвелигденска задушница за своите верници во чест на нивните покојни. Настанот се одржа во црквата “Св. Фабијан и Себастијан” во Риека, во саботата, на 1 март годинава, а пригодната богослужба ја предводеше протоереј Кирко Велински, парохискиот свештеник на МПЦ во Р. Хрватска. На задушницата верниците, според канонските обичаи, дојдоа со пшеница, погача и вино, кои беа донесени за посветување и помен на умрените, заедно со приложените семејни пописи за умрените, од кои свештеникот поединечно ги прочита имињата и ја благослови пшеницата, лебот и виното.

Во својата проповед отец Кирко рече: “Светата Православна Црква денот сабота го одредила како ден за спомнување на умрените, а оваа сабота е наречена и како Велигденска задушница. Во текот на годината, четири пати во саботите се спомнуваат умрените – пред Велегдинските, Петровденските, Богородичните и Божикните пости. Црквената наука се темели на верата, на бесмртноста на душата и на воскресението на телото. Умрените, според Христовите зборови, не умираат во вистинска смисла на зборот, туку со смртта минуваат од овземниот во вечниот живот. Ескатоловото учење на нашата вера толкува дека преку смртта не умираме, не престануваме да постоиме, туку само минуваме од еден во друг живот.” Богослужбата заврши со вообичаените меѓусебни далежи на верниците за душиите на умрените, а потоа во вечерните часови продолжи дружењето во клупските простории.

В. Настески

ПРОЧКА ВО ПУЛА

На 9-ти март годинава во пулскиот Фрањевачки самостан беше одржана богослужба по повод православиот христијански празник Прочка, а свечениот литурѓиски чин го предводеше протоереј Кирко Велински со колегата Игор Миланов, кој е идеен теолог на постдипломските студии во Загреб. Меѓу верниците и овојпат имаше нови лица од цела Истра, што особено радува. Внимателно се слушаа зборовите на отец Кирко, а тој меѓу другото рече: “Нема човек кој не греша, но затоа сме тука да си простиме еден на друг, а кога ние простуваме и Бог ни простува.” По овие убави зборови немаше верник кој не пружи рака еден на друг, па се прегрнувавме со насмевка, си простувавме ако ненамерно некому сме му згрешиле.

Потоа, дружењето продолжи во канцеларијата на Македонската Православна Црковна Општина “Св. Јоаким Осоговски” во Пула. Забележав посебен сјај во очите на верниците, им беше мило што е реновиран просторот и купен нов мебел, а кај нас, членовите на работните тела, растеше гордост во нашите срца и желба, утре сите заедно, да успееме да направиме Црква. Бевме радосни бидејќи сите беа задоволни, а посебно отец Кирко, кој им заблагодари на сите што придонеле за црквената општина во Пула, па рече: “Самото влегување во овај простор е голем придонес, а секој нов верник е богатство за сите нас.”

Прота Кирко го благослови просторот и рече: “Ние овде сме далеку од своите најблиски, од своите најми-

ли, од родителите, браќата и сестрите. Ние овде сме сами. Па затоа браќа и сестри, дајте да си помогнеме едни на други, за да не ја чувствуваме толку празнината за својот дом.”

М. Златеска

ПРОЧКА

Велигденските пости оваа година почнаа на 10-ти март, а ден пред тоа беа Велики поклади, кај народот познати како Прочка. Празникот Прочка или Велики поклади еден е од поголемите христијански празници меѓу Божик и Велигден. Обично на Прочка младите почнуваат со молби за проштевање кај постарите, децата кај родителите, од кумовите, од постарите браќа и сестри, пријателите, колегите... Прочка со себе влече стар обичај луѓето меѓусебно да си ги простуваат недоразбирањата, кавгите, изречените лоши зборови, со надеж дека во Велигденските пости ќе влезат исчистени.

Риечките Македонци овојгодишната Прочка ја одбележаа на 8 март, поврзувајќи ја со меѓународниот Ден на жената. Се собраа многу верници, во ведрата и весела атмосфера, со понекоја шега, со музика, пеење и, секако, со меѓусебно простување.

В. Настески

СЕДМОДНЕВНА НЕДЕЛНА МОЛИТВА ЗА ЕДИНСТВО НА ХРИСТИЈАНИТЕ

Од 22 до 24 јануари годинава во Риека, а во организација на Одборот за екуменизам и дијалог на Риечката надбискупија, се одржа Заедничка екуменска молитва на христијаните. На Зедничката молитва оваа година за првпат зеде учество и МПЦО “Св. цар Константин и царица Елена” од Риека, затоа што Македонската Православна Црква во Екумената е вклучена 2006-та. Екуменските средби и молитви редовно се одржуваат на овој простор веќе десетина години, а имаат за цел да ги градат мостовите меѓу христијанските цркви и граѓаните на риечкото локално ниво. Одборот го сочинуваа Католичката црква, Српската православна црква, Баптистичката, Евангелистичката и, од минатата година, и Македонската Православна Црква.

Во разговорот со водителот на Екуменскиот одбор, фра. Станко Додиг, дознавме дека во последно време доаѓа до недоразбирања и раслојување на Екуменскиот одбор, од причина што Српската православна црква почнала да се оддалечува од Одборот и екуменските збиднувања. Практично, Одборот е сведен на “две букви”, а другата по бројност, христијанската СПЦ почна да се оддалечува пред една година, поточно, од денот кога на екуменските собири почнаа да се приближуваат Македонците и свештениците од оваа црква не учествуваа ни на еден досегашен екуменски собир, па ни на овој неделниов, одржан во Риека.

Во четвртокот на 24 јануари во Капоцинската црква на Жабица во Риека на заедничката молитва активно учествуваа и бројни верници од Македонската црковна општина од Риека, што ни говори дека е изразен интересот кај македонските верници за заедништво и воспоставување дијалог и меѓусебно разбирање.

В. Настески

СЕМАКЕДОНСКО ЧЕСТВУВАЊЕ ЗА ДЕЛЧЕВ

Претседателот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Ангел Митревски, учествуваше на Семакедонското чествување по повод 136 години од раѓањето на великанот на македонскиот народ – Гоце Делчев, што се одржа во Прилеп, Р.М., од 3 до 4 февруари 2008 година.

Како дојде до ова Ваше учество на манифестацијата, кој ја организираше и со која цел?

На покана од претседателот на Граѓанската иницијатива за национално-културна и европска интеграција на македонскиот народ “НЕ-ИМА” од Прилеп, Борис Темоски, која беше испратена до Заедницата на Македонците во Р.Х., решивме оваа година нашето национално малцинство да го претставувам на ова чествување.

Покрај одбележувањето на денот на раѓањето на Гоце Делчев, идејата на ова чествување беше и да се соберат претставниците од сите организации на Македонците од сите делови на Македонија и соседните земји и се сублимираат постигнатите резултати во остварувањето на правата на Македонците во тие делови и земји, како и отворање и презентација на теми и трудови од областа на јазикот, писмото и културата на македонскиот народ, важни за самобитноста и неговиот опстанок.

Од кои држави на собирот беа присутни претставници на македонскиот народ?

Освен мене, како претставник на Заедницата на Македонците во Р.Х. беа присутни претставници на македонските организации од Србија, Албанија, Косово, Грција и Бугарија, бројни претставници на национални здруженија на Македонците раселени од Егејска Македонија, како и високи претставници на Министерствата за надворешни работи и култура на Р.М. и претставници на неколку македонски институти и научни институции. Како претставници на Македонците од Грција се појавија членовите на македонската политичка партија “Виножито”, бидејќи статусот на македонското национално малцинство во соседна Грција за жал не е позитивно решен, а пак од Бугарија беа претставниците и на ОМО – Илинден и ОМО – Илинден ПИРИН (културно здружение и политичка партија на Македонците од Пиринска Македонија).

Ќе Ве замолам во кратки црти да ни го опишете работниот дел на ова чествување.

Целата манифестација се одржа во контекст на Гоцевата мисла “Јас го разбираам светот како поле за културен натпревар меѓу народите” со посебен осврт на “Македонската култура и нејзиното место во европската и светската култура”. Покрај прочитаните реферати на оваа тема и одржаната дискусија по истите, вториот дел беше презентирање и анализа на состојбата на правата на македоното национално малцинство во земјите од каде што беа дојдени претставници. Презентирајќи ги своите проблеми во Р. Бугарија и Р. Грција, претставниците на македонските организации од овие две земји

ги вчудоневидеа присутните со претставувањето на сите репресии и проблеми со кои тие се сретнуваат во единственото свое барање, а тоа е да бидат признати како национално малцинство во своите земји и како такви да ги имаат сите права по меѓународните закони за правата на националните малцинства. За жал, констатацијата на сите нас беше дека иако овие две држави се членки на Европската Унија, по “третманот” што го има нашето национално малцинство кај нив сè уште е “среден век”.

Сите беа посебно позитивно изненадени од правата кои ги има македонското национално малцинство во Р.Х., како и правата на нашите сонародници во Србија, Косово и Албанија.

Кога и како заврши ова чествување?

Вториот ден беше резервиран за Семакедонско полагање на свежо цвеќе на гробот на Гоце Делчев, во црквата Св. Спас во Скопје, каде што покрај највисоките државни делегации на Р. Македонија, почит на великанот на македонскиот народ оддаде и делегацијата на ова чествување.

Потоа делегацијата на ова чествување, составена од претставниците на Македонците од Хрватска, Србија, Албанија, Косово, Грција и Бугарија, предводена од домаќинот Борис Темоски, беше примена на работен ручек кај заменикот министер за надворешни работи на Р.М., Зоран Петров, кој со нив се задржа неколку часа сакајќи да се информира од “прва рака” за сите проблеми на кои наидуваат нашите сонародници. Слушајќи ги сите лоши и добри искуства на македонските малцинства во соседните земји, тој вете во свое лично име и во името на МНР на Р.М. дека ќе направат сè што е во нивна можност да се подобри ситуацијата на нашите сонародници во некои соседни земји.

В. Р. Ж.

АЛЕКСАНДАР САРИЕВСКИ – СЛАВЕЈОТ ОД ГАЛИЧНИК

Неодамна излезе од печат книгата „Од Галичник до легенда – Александар Сариевски“ на авторот Кирил Тодевски

“Е, години, години, летнавте како сиви галаби, но остана песната, таа леснокрила убавица што цел живот ќе биде мој сопатник, ќе ја грее мојата душа”, изјави еднаш легендата на македонската народна музика Александар Сариевски. Оваа и многу други изјави на “славејот од Галичник”, како што многумина го нарекуваат, во својата нова книга ги преточи долгогодишниот новинар и музички уредник на Македонското радио, Кирил Тодевски.

Во предговорот на оваа значајна книга од 250 страници, ќе напише:

“Ако сакаш поблиску да запознаеш еден народ – чуј ја неговата песна”.

Оваа позната изрека не е случајна. Таа е произлезена од суштината на творечкиот ген и токму песната го осликува сето она што е специфика, култен бит – негова културна историја. Постојат повеќе изразни средства на материјалната и на духовната идентификација кои низ вековите се манифестираше, изградувале и

останале како неизбришлив белег во севкупното културно милје на народниот творечки порив. Песната е најверен регистратор и толкувач на социјалните и историските премрежја во животописот на Македонецот. Создавана, негувана и пренесувана од генерации на генерации таа, со својата изразна разновидност и силина, опстоила како сенароден продукт, осликувајќи го националниот идиом на Македонецот.

Меѓу првите во слободна Македонија кои гордо застапаа пред микрофонот на Радио Скопје, во онаа плејада на неповторливи сенародни уметници на македонската песна, е Александар Сариевски. Неговиот глас и неговите

песни повеќе од пет децении ќе ги разнесуваат раскошното богатство и убавината на македонската песна, не само на брановите на Радиото, Телевизијата, туку и на разни јавни настапи во светот, афирмирајќи го творечкиот ген и фолклорната специфика на македонскиот народ.

Ова книга, што најдобро може да се именува како монографија, е високо квалитетно ликовно и технички опремена. Има неколку поглавја: По врвиците на животната и уметничката сторија, Цел живот песна – погледи, размисли, благодарност, Рекоа за уметникот, За уметникот и неговиот репертоар, како и табеларниот приказ на неговите снимки и издадени носачи на звукот и нотни листи и текстови на неговите композирани и исполнувани македонски песни.

За крај на овој приказ само би посочила на уште еден пасус од оваа книга: “Александар Сариевски е исклучителна пејачка пројава кај нас. Тој е интерпретатор за кој народот вели дека се раѓа еднаш на сто години”.

Да се надеваме дека промоцијата на оваа книга наскоро ќе можеме да ја проследиме и меѓу Македонците што живеат и работат во Хрватска.

Марина А. Вујаклија

ЗАЈДИ, ЗАЈДИ ЈАСНО СОНЦЕ

Rubato

tr tr tr tr

tr tr tr tr

tr tr tr 3 3

tr tr tr 3 3

Зај-ди, зај-ди, _____ јас-но сон-це, _____ зај-ди _____
 њо - мра - чи - се _____ и њи _____ јас - на _____
 _____ ле ме - се - чи - но _____ бе-гај у- да - ви - се.

Зајди, зајди јасно сонце,
 зајди, помрачисе,
 и ти јасна месечино,
 бегај, удави се.

Црни горо, црни сестро,
 двајца да црнине,
 ти за твојте лисја ле горо,
 јас за мојта младост.

Твојте лисја, горо сестро,
 пак ќе се повратат,
 мојта младост, горо, ле, сестро,
 нема да се врати.

УБАВА ЖЕНА КОЈА ГИ РУШИ ЈАЗИЧНИТЕ БАРИЕРИ

Наскоро Костадинка Велковска, Македонка која целиот свој живот го мина на хрватската театарска и музичка сцена ќе го одбележи својот јубилеј – 36 години од својата уметничка кариера

“Нема, нема, не ќе се роди поубаво девојче од Македонче!” Овој рефрен на старата македонска песна сигурно сите го знаете. Но, според мое лично убедување, ми се чини дека е создаден за нашата Коста – Костадинка Велковска, актерка, шансонирка, жена, мајка, баба, пријателка, убава дама и прекрасен човек по душа. Секогаш насмеана, со убави зборови за секој кој ќе и се обрати, цели 35 години успешно опстојува на хрватската артистичка и музичка сцена.

Како ги мина овие 35 години под “светлата на сцената”? Ќе се обидеме да објасниме во ова наше ексклузивно интервју.

Како млада девојка дојдовте во Загреб и успешно ја положивте аудицијата на Академијата за драмски уметности. Дали како Македонка не се плашевте од јазичната бариера?

По Џувалековски и Палашев јас сум артистка која докажа дека во глумата нема јазична бариера. Во музиката нема јазична бариера, ама во театарот, кој се базира на ЗБОРОТ, не можеш да се појавиш на сцена без совршено знаење на јазикот и

не можеш да глумиш и покрај сите твои артистички квалитети. Во стартот, во хрватскиот театар требаше да бидам и петпати подобра од моите колеги бидејќи доаѓам од друго јазично подрачје. Значи морав да научам да мислам, сонувам и, секако, го зборуваам чистиот литературен хрватски јазик и сите негови дијалекти. Како што пежоративно би се рекло “переење на мозокот!”.

Во 1968 година се запишав на Академијата за театарска и филмска уметност во Загреб, отсек глума, во класата на Илија Џувалековски. Тоа беше македонска класа, каде вежбавме и глумевме на македонски. Еден убав период, при што во класата беа Светиев, Рубен, Џуровски, Николовска... По вториот семестар ме повика проф. Изет Хајдархоџиќ да работам во неговата класа на хрватски јазик, а во таа класа беше и мојот колега – студентот Раде Шербечија, а потоа две години студирав и дипломирав во класата на проф. Божидар Виолиќ, на хрватски јазик. За време на моите студии, иако побарав стипендија од Македонија, не ја добив, но ме стипендираше театарот “Марин Држиќ” од Дубровник, па така првите две години од мојата професионална кариера работев во Дубровник. Тоа беше златното време на овој театар, кога ги освојувавме сите југословенски театарски награди.

Од 1974 станав член на сатираичниот театар “Јазавац”, денес “Керемпук” во Загреб, на чија сцена глумам сè до денес. За моите улоги во овој загребски театар наградувана сум со неколку награди, ама сепак најдраги ми се улогите на Јељења во “Дубравка” на Иван Гундулиќ, Павле во “Кате Капуралица”, Артемида во “Хиполит”, Ката во “Свога тела господар”, Марија Берковиќ во “Под Крлежином главом”, Лујза во “Крв и кошуте”, моментно Јадранка во “Метастази”...

Вие не сте познати само по Вашите театарски улоги, туку сте успешна шансонирка на хрватската музичка сцена. Од каде потекнува таа “љубов”?

Додека студирав на Академијата, студирав и на Филозофскиот факултет во Загреб и учев пееење кај познатата оперска дива Анчица Митровиќ. Бев убедена дека секоја индивидуа мора да вложува што повеќе во себе, па така сакав да бидам потполно подготвена за мојата идна кариера на артистка, односно да бидам комплетна глумица. Така

“Има три града на светот што ги сакам најмногу од сè: Скопје, Дубровник и Загреб. Сепак, секогаш се присетувам на мојот скопски Чаир каде сум родена и пораснала. Таму живеев со моите родители и нивните роднини. Горда сум што мој чичко е големиот македонски писател Велко Неделковски. Убави ми беа и моите посети на Кочани, родното место на мајка ми, која неодамна почина, па тие лета, впивање на убавините и жештините, секако дека многу придонеле за мојот артистички сензибилитет.”

почнав да добивам покани и за музички настапи, а бидејќи шансоната е најблиска до глумата таа ми беше големо задоволство. До сега имам остварено повеќе турнеи во Франција, Австрија, Германија, како и по цела Хрватска, а воедно сум учествувала на повеќе фестивали, на кои имам добивано и големи (први) награди, како што се: “Фестивал Шалјивих шансона” во Блато на Корчула, Шансонфест во Загреб, Крапински фестивал, Етно фестивал во Неум, Шибенски фестивал и други. Пред неколку години остварив и неколку солистички концерти, кои ги снимаше Хрватското радио, а “Кроација рекордс” издаде ЦД од тие мои концерти.

Македонка која целиот свој живот го минува во Загреб, можете ли искрено да ни кажете која татковина Ви “лежи на срце”?

Македонија секогаш била и ќе биде длабоко во мене, но бидејќи целиот свој живот го имам минато во Хрватска се чувствувам како Хрватица со македонско потекло. Сепак, и едниот и другиот народ подеднакво ги сакам.

Наскоро во Загреб ќе го прославите својот значаен јубилеј – 36 години од Вашата уметничка дејност. Каде и кога ќе биде одржан тој Ваш концерт?

Во текот на есента на оваа 2008 година ќе го прославам својот значаен јубилеј. Се разбира, тој ќе се одржи во мојата матична кука “Керемпук” во Загреб, а за таа пригода подготвувам интересна програма, односно концерт конципиран во театарска форма, на кој, освен мене ќе учествуваат и моите пријатели. Режисер ќе биде Борис Свртан, мои гости ќе бидат Аки Рахимовски и Ана Руцнер, а програмата ќе биде составена од македонски и од хрватски песни и шансони. Цел ми е да направам своевиден мост меѓу моите две татковини – Македонија и Хрватска. Работниот наслов на концертот би требало да биде “Мојот живот”.

Која приватно е Костадинка Велковска?

Костадинка Велковска е една обична “работохоличарка”. Од претстава на претстава, од настап на настап, од концерт на концерт и долгогодишна уредничка и водителка на Хрватското радио. Секој слободен миг го користам за својот внук Фран

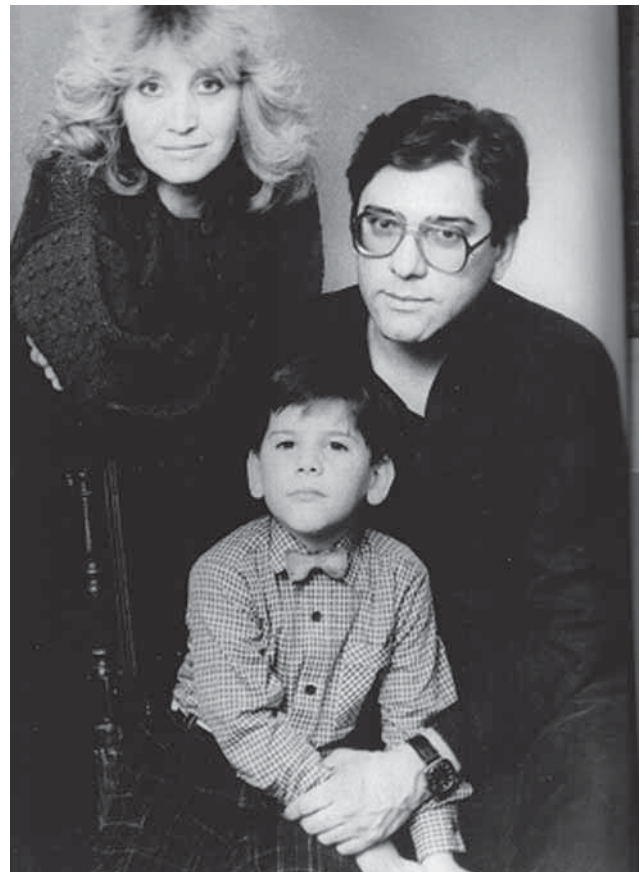
Името на Костадинка Велковска, и покрај бројните театарски улоги, се наоѓа на шпиците на само два македонски филма. Тоа се: “Јане од бензинската пумпа” на режисерот Јане Петковски и “Јазол” на Кирил Ценевски. И покрај тоа, на хрватската филмската и телевизиската сцена, Велковска зад себе има остварено улоги во десетина филмови и ТВ серии. И, наместо курозитет, победи на најинтелектуалниот ТВ квиз “Пирамида”.

од мојот син Никола Покрајац, тон мајстор на Хрватското радио.

Во Загреб сум позната и по мојата хуманитарна активност па скоро секогаш без хонорар организирам и настапувам на многу концерти и промоции во корист на деца со Даунов синдром, инвалиди..., а секако и на многу манифестации на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска. За време на Татковинската војна во Хрватска, кога по смртта на сопругот станав самохрана мајка, им помагав на македонските војници, тогашни припадници на ЈНА, безбедно да се вратат во својата татковина. Тоа е нешто на што сум особено горда.

Наместо поздрав нашата Коста само ја рашири својата насмевка меѓу нејзините руси коси. А ние и посакавме: само напред – си била и ќе бидеш културен мост меѓу Македонија и Хрватска.

Марина Апостоловска – Вујаклија

СЕЌАВАЊЕ

Умре нашата НАДЕЖДА ЖАГАР. Наша Македонка и членка на МКД “Браќа Миладиновци” во Осиек, каде сесрдно учествуваше во работата на сите управни тела на Друштвото, но беше и активна членка во сите секции. Поради тоа ни остави голема празнина, ама и пријатни сеќавања на топла и искрена пријателка. Нејзините песни, што ги пишуваше уште од својата 12-та година, ќе бидат убаво четиво и за сегашните и за идните генерации Македонци во Хрватска, а секако и нејзината стихозбирка

“Патоказни ѕвезди”. Песни пишуваше и на македонски и на хрватски јазик, а сите беа исполнети со љубов кон двете татковини, природата, младоста, децата и... ЧОВЕКОТ.

Нека и е вечна слава за сè она што го даде на македонската дијаспора во нејзината втора татковина.

Телеграма со сочувство до починатата Надежда Жагар испрати и Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, со потпис на претседателот Ангел Митревски.

Б. Ј.

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕН РЕКЛАМЕН ПРОСТОР ВО МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Страниците на нашето списание “Македонски глас” отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламирате на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОР
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш “Македонски глас”

ПРЕТПЛАТА НА МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масариќева 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на заедницата е: 2340009-1100038804, а матичниот број: 3805760) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина, изнесува 40 куни годишно, додека пак претплатата на ова наше списание во странство, се разбира со платена поштарина, изнесува 80 куни годишно или 11 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрав од
Уредништвото

ЉЕРКА ТОТ НАУМОВА (*Ljerkka Totch Naumova*) е родена во Даровар, а изминативе години живее и работи во Скопје. Членка е на Заедницата на Хрватите во Р.М., на Македонското хрватско здружение, на Друштвото на писателите на Македонија, како и на неколку други општествени асоцијации. Досега има објавено 11 збирки поезија (9 на македонски, а две на хрватски јазик) и е добитник на неколку награди: „Змаева награда“ на Радио Скопје и наградата на Заедницата на Хрватите во Р. Македонија.

Неодамна ја објави својата најнова стихозбирка под наслов „POTISNUTE PARALELE“, во издание на KLD „REETARI“ и на “HRVATSKA MATICA ISELJENIKA” – Загреб. Книгата е печатена во Милано, а по нејзината промоција во Нова Градишка следеа промоции и во Загреб и во Скопје.

Во предговорот на книгата, Ѓуро Видмаровиќ напиша (цитираме):

„HRVATSKI PJESNIČKI BISERI NA OBALAMA VARDARA... Pjesnikinja Naumova je Hrvatica koja se stjecajem okolnosti vezanih uz vlastiti životopis našla u Makedoniji... Njezin proces akulturacije i integracije u životno, znanstveno i kulturno biće makedonskog naroda bio je vrlo uspješan. O tome svjedoči primanje u članstvo Društva makedonskih književnika koja je zaslužila svojim pjesničkim radom nastalim na makedonskom jeziku.“

На овој цитат се дополнува и Лујо Медвидовиќ, кој на почетокот на оваа книга поезија на Љерка Тот Наумова, меѓу другото напиша:

„Ovo pjevanje otkriva veliki talent afirmirane pjesnikinje, time da se od nove knjige očekuje veća liriska disciplina glede jezika, stiha, stila.“

Книгата поезија „Потиснуте паралеле“, освен промоцијата во Македонија, неодамна беше промовирана и во Загреб, односно пред хрватската книжевна јавност, па затоа во овој број на „Македонски глас“ објавуваме неколку песни на Љерка Тот Наумова.

ОЧЕКIVANO

*Slučajnost – ne govori
Ne govori – slučajnost
Slučajnost – ne obećavaj
Ne obećaj – nepredvidivo
Sačuvaj mirnoću
Četiri svijeće
nedjeljom paljene
i očekivano
Rađanje*

OBRA SLA OKOLICA

*Odskače slika
izdignuta srca
prožima istinu*

*Obrasla okolica
tiskanog zalaska
ilijeva raskorak*

*Tanka nit
neobičnog sanjara
krije bezizlaznosti*

NE ŽIVI – SAMO

*Povjerenje, umijeće, vrata
zatvorena napadaju
Ne živi – samo
No živi – zašto?
Započeto, dodirnuto, naručuje
kasnije vraćeno
Ne živi – samo
No živi – zašto?
Pomilovano, pokajano, znak
razmjene darova
Ne živi – samo
No živi – zašto?*

PREŠUĆENA ŠUTNJA

*Uništena skupina
tiho razbacani zov
približava se povezanost
ne lomi se
niti prostor niti vrijeme
izviruje presudno
bdjenje zore
a zlo samo odmiče
kroz miješanja sjećanja
kretanjem okova smrti
traženjem odgovora
ostavljenih tragova
prešutjele šutnje*

СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ

Црквата Свети Јован Крстител го чествува повеќепати во годината. Тоа е така зашто личноста на Св. Јован зазема посебно место во историјата на Христовата Црква во однос на другите што го опкружува- ле Христа додека ја извршувал Својата мисија како Богочовек, овде на земјата.

Местото му го одредува неговото чудесно доаѓање на овој свет, начинот на животот како

и улогата на неговото крштевање на луѓето и на Спасителот Христос, но и на неговото трагично завршување на земниот живот и преселувањето во царството небесно.

Бил извонредно морално чист па повеќе може да се нарече ангел отколку смртен човек, а и единствениот од сите пророци, кој со своја рака му го покажал на светот Христос Спасителот, за кој пророкувал. Неговиот главен спомен е врзан за улогата што ја извршил на Богојавление, кога во реката Јордан го крстил Христа. Затоа Црквата денот по Богојавление му го посветила на Свети Јован Крстител.

Освен тоа, за тој ден се врзува и уште еден настан. Имено, евангелистот Лука сакал да го пренесе телото на Св. Јован од Севастија, каде што царот Ирод му ја отсекол главата на Јована. Свети Лука успеал да пренесе само една рака во Антиохија, каде што била чувана до 10-от век, а потоа била пренесена

во Цариград, од каде што и се губи трагата за време на отоманското владеење. Се раскажува дека секоја година на денот на светителот, архиерејот ја изнесувал Јовановата рака пред народот. Таа некогаш била раширена, а некогаш згрчена. Кога била раширена – навестувала родна и богата година, а кога била згрчена – неродна, гладна година.

Кирко Велински

130 години од смртта на Јосиф Руњанин

“Lijera naša domovino”

*Lijera naša domovino,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slave djedovino,
da bi vazda sretna bila!
Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina.
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina!
Teci Savo, Dravo teci,
Nit' ti Dunav silu gubi,
Sinje more svijetu reci,
Da svoj narod Hrvat ljubi.
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu mrtve grobak krije,
Dok mu živo srce bije!*

Семејството на Јосиф Руњанин потекнува од Лозница, денешна Р. Србија. Накратко се населило во Бјелиња па наскоро животот го продолжило во Славонија. Руњанин учел во Винковци и во Сремски Карловци, а потоа се одлучил да го прифати воениот позив. Како царски кадет служел во Глина, каде во куќата на семејството Пелеш, наоѓајќи се во друштво со илирските патриоти, во 1846-та година компонира мелодија по текстот на песната на Антун Михановиќ “Hrvatska domovina”.

Една вечер на 1846-тата, откако настојувал музички да ја сложи оваа песна, Руњанин им рекол на присутните дека ја добил инспирацијата во тоа зимско утро додека се шетал по паркот во Глина, па

веднаш се упатил во својот изнајмен стан во куќата на Јура Муретиќ и ги напишал новите ноти што му се “прикажале” при шетањето во паркот. Финалната верзија ја направил таа вечер, а г-ѓа Пелеш веднаш ја отсвирила на својот клавиур.

И покрај тоа што многумина не биле согласни со музичките квалификации што ги поседувал Јосиф Руњанин, Петар Пелеш, сопственикот на куќата каде е компонирана “Lijera naša” посведочил дека авторот добро ги познавал нотите и музичките инструменти.

“Lijera naša” набрзо ја прифатиле и претставниците на високите војнички чинови и војниците па често се пеела во повеќе гостилници на Војна Краина. Дури му се допаднала и на полковникот Јосип Лелачиќ, кој во тоа време бил во Глина па му предложил на својот капелник Јосип Вендл да ја прекомпонира во марш. Оваа песна се проширила низ Хрватска откако ја преработил и отпечатил композиторот Ватрослав Лиштенгер во 1861 година.

За жал, сите оригинални записи на Руњанин, Вендл и Лиштенгер се изгубени за секогаш па затоа не може со сигурност да се определи колку денешната верзија на хрватската химна е веродостојна на оригиналот.

По неколку немили настани со куќата на г. Пелеш во Глина, а на иницијатива на д-р Милорад Пуповац, поведена е иницијатива на тоа место да се направи Спомен куќа и музеј на националната химна, каде секако би требало да се најдат клавиурот на кој е создадена “Lijera naša domovino” и одделни предмети што се наоѓале таму во времето кога ја посетувал Јосиф Руњанин.

Подготвила:
М. А. – Вујаклија

КОЧАНИ ОРКЕСТАР “ИН МЕМОРИАМ” ЗА ИСМАИЛ

По кратката и тешка болест, во Кочани почина Исмаил Салиев, музичар и основач на познатиот македонски трубачки ансамбл “Кочани оркестар”. Во договор со останатите членови на ансамблот, загребскиот клуб “Творница” на 15 февруари 2008 година организираше концерт во сеќавање на овој надарен музичар, овојпат со Кочани оркестар под водство на саксофонистот Билент, синот на Исмаил.

Маратонскиот концерт, кој траеше пет часа, беше исполнет со оригинална свирка која никог во преполниот клуб не го остави рамнодушен. Осумте членови на оркестарот заедно со разиграчите ориентални танчерки направија вистинско шоу, спонтано започнувајќи го својот настап уште на улица, од каде се упатија на бината и продолжија во својот препознатлив стил – невозможни комбинации на традиционална, ромска и класична музика со лимен призивок. Како и секогаш до сега, мајсторски се потрудија да ги орасположат и најсомнителните и со тоа повторно да ја докажат својата светска виртуозна слава и репутација. А дека задоволија сечиј вкус, можеше да се заклучи по десетоминутниот бис со кој публиката од сè срце ги награди.

Нека му е вечна слава на Исмаил Салиев.

Е. Петровска

МАКЕДОНСКИ ДЕЛИКАТЕС ВО ЗАГРЕБ

На 27 декември 2007 година, македонската група “Three Minutes in the Rain” за првпат со својот настап ги почести посетителите на клубот “Пургерај” во Загреб. Овој млад бенд, составен од четири члена, формиран е 2004 година во Битола, во контекстот на едно пошироко движење т.н. Десктаур – креативно обликување на визуелната презентација на самиот бенд. Тие го имаат снимено албумот “Hero of Our Time”, што сè уште не е службено издаден, но само е време во прашање бидејќи нивните песни високо котираат на алтернативните радио станици и се троструки победници на листата на порталот “Noisehead” во конкуренција од 6000 песни. Минатото лето во Скопје настапија како предгрупа на бендот “Placebo”, на нивно специјално барање на источно-европскиот дел од турнејата. Како претставници на македонската независна рок сцена, инспирација за своите песни на англиски наоѓаат и во верзиите на индустрискиот рок, брит и поп-артот, арт и пост-панкот, кубизмот, металот...

Со својата хрватска премиера на одлична музика и несекојдневна звучна интерпретација, битолчаните направија феноменален штимунг кај воодушевената загребска публика.

Е. Петровска

ГЕОГРАФСКИ И ДРУГИ ИМИЊА

Во овие Јазични совети и во следните неколку изданија на „Македонски глас“, ќе зборуваме за географските и другите имиња. Во продолжение на текстот следат имиња на држави, народи, градови, посебно во Македонија, на нивните жители и односните придавки изведени од нив.

А

Абисинија; *Абиспнец* -нци; *Абиспнка*; *абиспнски*. в. **Етиопија**.

Абхазија; *Абхаз*; *Абхаска*; *абхаски* (народ) и *абхазиски* (земја).

Авганистан; *Авган*; *Авганка*; *авгански* (народ); *Авганистанец* -нци; *Авганистанка*; *авганистански* (земја).

Авињон; *авињонец* -нци; *авињонка*; *авињонски*.

Австралија; *Австралиец* -ијци; *Австралијка*; *австралиски*.

Австрија; *Австриец* -ијци; *Австријка*; *австриски*.

Австро-Унгарија; *австро-унгарски*.

Аден; *аденски*.

Азербејџан; *Азербејџанец* -нци; *Азербејџанка*; *азербејџански*.

Азија; *Азиец* -ијци; *Азијка*; *азиски*; *Азијат*; *Азијатка*; *азијатски*; *Мала Азија*; *малоазиски*; *Средна Азија*; *средноазиски*.

Азот; *азотски*.

Албанија; *Албанец* -нци; *Албанка*; *албански*

Александрија; *Александриец* -ијци; *Александријка*; *александриски*.

Алжир (земја и град); *Алжирец* -рци; *Алжирка*; *алжирски*.

Алзас; *Алзашанец* -ни; *Алзашанка*; *алзашки*.

Алјаска; *алјаски*.

Алпи; *алпски*.

Амазон (река); *амазднски*.

Амазонија (регион); *Амазднец* -нци; *Амазднка*; *амазднски*.

Америка; *Американец* -нци (жител на САД и на двата континента Америка);

Американка (жителка на САД и на двата континента Америка); *американски*; *Јужна Америка*; *јужноамерикански*; *Северна Америка*; *северноамерикански*.

Амстердам; *амстердамец* -мци; *амстердамка*; *амстердамски*.

Анадол и **Анадолија;** *Анадолец* -лци; *Анадолка*; *анадолски*.

Англија; *Англинаниец* -ни; *Англичанка*; *англиски*.

Ангола; *Анголец* -лци; *Анголка*; *анголски*.

Андалузија; *Андалузиец* -ијци; *Андалузијка*; *андалузиски*.

Анди; *андски*.

Андбра; *Андорец* -рци; *Андорка*; *андорски*.

Анкара; *анкарец* -рци; *анкарка*; *анкарски*.

Анкбна; *Анконец* -нци; *Анконка*; *анконски*.

Антарктик; *антарктички*.

Антигва-Барбуда. **Антили;** *антилски*.

Апенини; *апенински*; *Апенински Полуостров*

Арабија; *Арабјанец* -ни; *Арабјанка*; *арабиски*. *Саудиска Арабија*; *саудиарабиски*.

Арагоонија; *Арагднец* -нци; *Арагднка*; *арагднски*.

Арап; *Арапин*; *Арапи*; *арапски*.

Аргентина; *Аргентинец* -нци; *Аргентинка*; *аргентински*.

Ардени; *арденски*.

Арктик; *арктички*; *Арктички Океан*.

Асирија; *Асирец* -рци; *Асирка*; *асирски*.

Астурија; *Астуриец* -ијци; *Астуријка*; *астуриски*.

Атина; *атињанец* -ни; *атињанка*; *атински*.

Атлантик; *атлантски*; *Атлантски Океан*.

Африка; *Африканец* -нци; *Африканка*; *африкански*.

Б

Баварија; *Баварец* -рци; *Баварка*; *баварски*.

Багдад; *багдаѓанец* -нци; *багдаѓанка*; *багдадски*.

Балбек; *балбечанец* -нци; *балбечанка*; *балбешки*.

Балкан; *Балканец* -нци; *Балканка*; *балкански*; *Балкански Полуостров*.

Балтик; *балтички*; *Балтичко Море*.

Банат; *Банаќанец* -ни; *Банаќанка*; *банатски*.

Бангладеш; *Бангладешанец* -ни; *Бангладешанка*; *бангладешки*.

Бандунг; *бандунжанец* -нци; *бандунжанка*; *бандуншки*.

Банско; *бански*.

Барања; *барањски*.

Барбадос; *Барбадошанец* -ни; *Барбадошанка*; *барбадошки*.

Барселона; *барселонец* -нци; *барселонка*; *барселонски*.

Баскија; *Баскиец* -ијци; *Баскијка*; *баскиски*.

Бахами; *Бахамец* -мци; *Бахамка*; *бахамски*; *Бахамски Острови*.

Бахреин; *Бахреинец* -нци; *Бахреинка*; *бахреински*.

Башкирија; *Башкир*; *Башкирка*; *башкирски*.

Бејрут; *бејрутски*.

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

(Според Правописот на македонскиот литературен јазик, Скопје, 1999)

Кога дипломатките готват...

Повеќе години во Загреб успешно работи Интернационалниот клуб на жени – IWC office. Негова членка е и Ѓурѓевка Петровска, сопругата на Данчо Петровски, советник во Амбасадата на Р. Македонија во Загреб. Бројни се активностите што ги организира оваа асоцијација, а дел од средствата што се добиваат се наменети за хуманитарни цели.

Таква беше и акцијата што Ѓ. Петровска ја организираше на 17-ти март годинава – презентација на македонската кујна и пијалак, што се одржа во нивниот дипломатски стан во центарот на Загреб. Присутни беа дипломатките од: Германија, САД, Шведска, Русија, Боливија, Кина, Франција, Бугарија, В. Британија, Хрват-

ска, Јапонија, Словенија, Италија, Канада, БиХ и други почитувани дами од хрватското дипломатско милје.

И, како што доликува на секоја македонска куќа, така и Ѓ. Петровска, заедно со својата пријателка Деспина Белчовска-Велинска, дадоа сè од себе да ги угостат дипломатските дами со македонски гастрономски специјалитети. Првото добредојде почна со послужување на слатко од смокви и вода, по чашка струмичка мастика, а потоа следеа дваесеттина македонски специјалитети: пита од праз и спанаќ, полнети пиперки, тавче гравче (чие подготвување беше презентирано во живо), сарма со лозов лист, ајвар, пинџур, макало, мусака, кифлички од лиснато тесто, погача направена со знамето на Македонија, погача “сончоглед” со сусам, баклава, кошнички со лешници, ореви и путер. За крај се служеше оригиналното македонско вино “Т’га за југ”, при што Ѓ. Петровска на своите клупски истомисленички им рече: “Чаша испи и сите тајни кажи ги”, а потоа се испи турско кафе. Секоја од гостинките доби рецепти на послужените јадења на англиски јазик, како и ЦД “Ден во Македонија” и проспект “Инвестирајте во Македонија”.

Средствата што дамите ги имаа наменето за подароци, Ѓурѓевка Петровска ги донираше за изградба на Македонската Православна Црква во Загреб.

Инаку, дамите се забавуваа со македонски народни песни и ора, а своето задоволство од средбата го искажаа со желбата Петровска да им организира посета на Република Македонија.

М. А. В.

ПРИЛЕПСКИОТ МЕРМЕР НА ОСТРОВОТ КРК

Сотир и Томе секогаш заедно и заедно со мисла на Плетвар

Многу домови, дворови, сидови и огради околу семејните куќи, за да изгледаат убаво и естески имаат всидан мермер, кој поради трошоците се купува во најблиските складишта. Но има и такви кои отстапуваат од тие норми, па ни 1.000 километри не им претставуваат далечина само да си го украсат дворот или домот со материјалите кои нив им се допаѓаат.

Двајца нашинци, Томе Апостолоски и Сотир Конески потекнуваат од Плетвар, село сместено на највисокиот планински премин (994) на планскиот масив Бабуна под врвот Козјак (1745), неколку километри пред Прилеп. Оваа планина има најголеми резерви на мермер камен и со многу рудни ископи, па Томе и Сотир дворовите во своите куќи си ги поплочиле со мермерни плочки донесени од родниот крај.

Овие двајца Плетварци живеат еден во Загреб, а другиот во Красица во близината на Риека. Од кога се родени (1943) живееле и растеле заедно сè до моментот кога Томе се пресели во Загреб на школување, а набргу потоа Сотир, по завршениот занат фурнија доаѓа во Риека и се вработува, но нивните контакти не престануваат. Набрзо потоа градат семејни куќи, но постојано имаат идеја барем дел од “родното” да вградат во нив, а што друго ако не плетварските мермерни плочки.

“Ништо чудно. Готово од кога знам за себе, вели Томе, го гледам мермерот, во дворот, околу куќата, селото, планината, па и работата на татковците на Сотка и мојот кои целиот рабо-

Поплочениот двор во куќата на Томе Апостолоски

тен век го минаа во мермерскиот рудник Сивец. Од првата казма кога ја удрив во земјата во почетокот на изградба на куќата со ниет бев дека морам да си донесам мермерски плочки, да ги вградам во неа, па нека кошта што кошта. Тоа го сторив на задоволство мое и на моето семејство и никогаш не сум имал сомнение за потрошениот труд и зголемените трошоци.”

Познато е дека Македонците се вредни и чесни луѓе, па така и овие. Томе Апостолоски е економст, скоро целиот работен век работи во просвета, а сега во Министерството за образование во РХ, а Сотир Конески во ПИК – Риека, во Аутотролеј – Риека, а пред пензија во противпожарната служба во Риека. Сотир сега е во пензија, но тој во својата фурна и денес пече разни македонски специјалитети, особено гевреци, по приморски речено – башкоти.

Морам да признам дека бев воодушевен кога го посетив Томе на Крк во неговата куќа, каде уште во влегувањето во дворот блескаат мермерните плочки, па за кратко носталгично се вратив во нашиот крај, бидејќи и јас потекнувам од тие краеве. Мислам дека не се само Томе и Сотка носталгични Македонци, ги има секако многу кои можеби и повеќе од нив имаат донесено дел од својот роден крај, но овие времешни Македонци се вредни да ги спомнеме, па се надевам дека со ова бележење би требале да започнеме претставување и на други наши носталгични сонародници во нашето списание.

Владо Настески

ПЕЛИСТЕР

Се секавам додека бев дете (имав само четири години), и со мајка ми и татко ми, планинари, во придружба на нивните пријатели, на некој национален празник престојувавме во планинарскиот дом “Копанки” на Пелистер. Сè беше прекрасно: и печеното прасе и француската салата и сармите... Кога сите се најдоа и ги испија вината, се преселивме во нашите спални соби – во едната спијат мажите, во другата жените. Топло од печка на кумур, убавите впечатоци на Пелистер, моликите, боровите, прецветаните шумски јагоди...

И така ние женските убаво спиевме. Ама однадеж на прозорецот заштитен со дебели метални шипки се појави ТОЈ: голема темнокафена мечка! Почна да за-

вива, а сите ние станавме од креветите и почнавме да викаме!!!

Тоа е ПЕЛИСТЕР! Најубавата планина на Македонија. Ги има сите најубави растенија, шуми со најразлични дрвја, борови – и единствениот во Европа, борот “МОЛИКА”, шумски пасишта и непрегледни пространства со најлековитата боровинка, двете езера наречени “Планински очи”, а сета таа убавина “гледа” на Преспанското и Охридското Езеро (кои впрочем, можете да ги препознаете и на нашите фотографии).

Убавина која не може да се заборави и по многу векови зад нас и по кои ќе ги паметат многу генерации по нас.

Марина Апостоловска – Вујаклија

СТОМАТОЛОГ КОЈ КРЕИРА УБАВИ ФУСТАНИ

Кај него сигурно не сте биле на забар од проста причина што тој по завршените студии на Стоматологија на Медицинскиот факултет во Скопје одлучи наместо убави заби да креира убави фустани. Задоен со таа идеја, 1998-та година се пресли во Хрватска, каде со успех ја заврши приватната Школа по сликарство во Загреб. И, еве го овде веќе десет години, при што креира и организира самостојни модни ревији на релација Загреб – Дубровник.

Последната се одржа на 21-ви март годинава во Нуро center Spoon во Загреб. Неговите модели ги “облекоа” популарните дами: Тамара Роглиќ и Тина Катаниќ, екс-красавици на Хрватска, Анита Дујич, светска мис на туризмот, Маја

Кулиќ, модел на Лупино, Костадинка Велковска, Македонка, артистка и шансонирка, Ивана Марчеп, организаторка на модни ревији низ цела Хрватска.

Како гостинка на ревијата се презентира и Магдалена Чижбановска со своите модели на најновите чанти што ги креира во Македонија. И, верувајте, сите ги продаде за 15 минути. Што е убаво – убаво е, без разлика на цената.

А таа убавина и на фустаните и на чантите проценете ја преку фотографиите што ви ги нудиме.

Едно е јасно: Македонците, било каде да се на светов, нудат само квалитет и убавини впиени од нашата прекрасна земја.

М. А. В.

TIKVEŠ *Special Selection*

Red Wines

ROBIĆ d.o.o.

UVOZ, IZVOZ, VELEPRODAJA I USLUGE

10410 VELIKA GORICA
Kolodvorska bb
CROATIA

Tel. + 385 (0)1 6218 256, 6252 300

E-mail: robic@robic.hr

www.veletrgovina.com • www.robic.hr